

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	1
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	2
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	
1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО	5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО	6
3. ПРИХОДИ	38
4. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА	39
5. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ	41
6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ	42
7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	43
8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	43
9. ОБЕЗЦЕНКА НА ТЕКУЩИ АКТИВИ	44
10. ОБЕЗЦЕНКА НА НЕТЕКУЩИ АКТИВИ	44
11. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ	44
12. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ	45
13. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА	45
14. ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	46
15. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ	47
16. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	49
17. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ	50
18. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА	53
19. ИНВЕСТИЦИИ В АСОЦИИРАНИ ДРУЖЕСТВА	56
20. ИНВЕСТИЦИИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗА ПРОДАЖБА	58
21. ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	62
22. ДРУГИ ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНЯ	63
23. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	63
24. ВЗЕМАНЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	64
25. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНЯ	68
26. ДРУГИ ВЗЕМАНЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ	70
27. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	71
28. СОБСТВЕН КАПИТАЛ	72
29. ДЪЛГОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ	76
30. ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ	76
31. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ	78
32. ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА	78
33. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ	81
34. КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ	82
35. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	83
36. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	84
37. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ	84
38. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ	85
39. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	85
40. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ	86
41. ПРЕИЗЧИСЛЕНИЯ В РЕЗУЛТАТ НА ВЛИВАНЕ	87
42. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	94
43. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ	103
44. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	104
45. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	107

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Софарма АД е търговско дружество, регистрирано в България и със седалище и адрес на управление гр. София, ул. "Илиенско шосе" 16.

Съдебната регистрация на дружеството е от 15.11.1991 г., решение № 1/1991 г. на Софийски градски съд.

1.1. Собственост и управление

Софарма АД е публично дружество съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа.

Към 31.12.2015 г. разпределението на акционерния капитал на дружеството е както следва:

	%
Донев инвестмънтс холдинг АД	24.73
Телекомплект инвест АД	20.07
Ромфарм компани ООД	18.04
Софарма АД (обратно изкупени акции)	3.87
Други юридически лица	29.79
Физически лица	3.50

Софарма АД има едностепенна система на управление със Съвет на директорите от петима членове както следва:

Д.и.н Огнян Донев	Председател
Весела Стоева	Член
Огнян Палавеев	Член
Александър Чаушев	Член
Андрей Брешков	Член

Дружеството се представлява и управлява от изпълнителния директор д.и.н. Огнян Донев.

Към 31 декември 2015 г. средно – списъчният брой на персонала в дружеството е 2,010 работници и служители (2014 г.: 2,093).

1.2. Предмет на дейност

Предметът на дейност на дружеството включва следните видове операции и сделки:

- производство и търговия на лекарствени субстанции и лекарствени форми;
- научно-изследователска и инженерно-внедрителска дейност в областта на лекарствените средства.

1.3. Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството, за периода 2013 – 2015 г. са представени в таблицата по – долу:

Показател	2013	2014	2015
БВП в млн. лева*	81,971	83,612	86,650
Реален растеж на БВП**	1.3%	1.6%	3%
Инфлация в края на годината	(0.9)%	(2.0)%	(0.9)%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.47	1.47	1.76
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.42	1.61	1.80
Основен лихвен процент в края на годината	0.02	0.02	0.01
Безработица (в края на годината)	11.8%	10.7%	10.0%

източник: БНБ

*предварителни данни за 2015 г.

**предварителни данни към 30.09.2015 г.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО**2.1. База за изготвяне на индивидуалния финансов отчет**

Индивидуалният финансов отчет на Софарма АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2015 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2015 г., не са настъпили промени в счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството поради това, че то не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и транзакции.

Новите и/или променените стандарти и тълкувания включват:

- *Подобрения в МСФО Цикъл 2011-2013 (м.декември 2013 г.) - подобрения в МСФО 1, МСФО 3, МСФО 13, МСС 40 (в сила за годишни периоди от 01.07.2014 г. – приети от ЕК от 01.01.2015 г.).* Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) право на дружество преминаващо по МСФО за първи път да прилага стандарти, които все още не са влезли в сила, ако самите стандарти позволяват по-ранно прилагане (МСФО 1); б) уточнение за неприложение на

МСФО 3 за отчитане на формиране на съвместни споразумения във финансовите отчети на самите съвместни споразумения; в) разяснение относно обхвата на договорите, които са в обхвата на изключението за група финансови активи и пасиви с нетиращи позиции спрямо пазарен и кредитен риск (МСФО 13); г) уточнение при третирането на една сделка, която отговаря едновременно на критериите и на МСФО 3 и се отнася за инвестиционни имоти съгласно МСС 40, че следва да има поотделно приложение на двата стандарта независимо един от друг (МСС 40).

• *КРМСФО 21 Задължения за данъци и такси (в сила за годишни периоди от 1.01.2014 г. – приет от ЕК в сила за годишни периоди от 17.06.2014 г.) – относно налози от страна на правителството.* Това разяснение дава насоки относно критериите за признаване на задължения за държавни такси, данъци, и други подобни суми, наложени от страна на държавата във връзка със закони и регулации, които са извън обхвата на МСС12.

Към датата на издаване за одобряване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2015 г., няколко нови стандарти и разяснения, както и променени стандарти и разяснения, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството.

От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика, класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на дружеството за следващи периоди, а именно:

• *МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - не е приет от ЕК).* Тази промяна е свързана с въвеждане на облекчение относно необходимостта от преизчисление на сравнителните финансови отчети и възможността за предоставяне на модифицирани оповестявания при преминаването от МСС 39 към МСФО 9 (когато това се случи) според датата на прилагане на стандарта от дружеството и дали то избира опцията да преизчисли предходни периоди.

• *МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - не е приет от ЕК).* Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти. Крайното му предназначение е да замести изцяло МСС 39. Проектът на подмяната с новия стандарт е преминал през три фази: фаза 1 Класификация и оценяване на финансовите активи и пасиви; фаза 2 Счетоводно отчитане на хеджирането; и фаза 3 Методология на определяне на обезценката. Понастоящем МСФО 9 е издаван на четири пъти, през м.ноември 2009 г., през м.октомври 2010 г., през м.ноември 2013 г. и окончателно през м.юли 2014 г. Фаза 1 Класификация и оценяване на финансовите активи и пасиви – с първите издания той подменя тези части на МСС 39, които се отнасят за класификацията и оценката на финансовите инструменти. Той установява нови принципи, правила и критерии за класификация, оценка и отписване на финансовите активи и пасиви, вкл. хибридни договори. МСФО 9 въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъде правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи. Определя само две основни категории оценки – по амортизируема и по справедлива стойност. Новите правила ще доведат до промени основно в отчитането на финансови активи като дългови инструменти и на финансови пасиви приети за отчитане по справедлива стойност през текущите печалби и загуби (за кредитния риск). Особеност при класификацията и оценъчния модел за финансовите активи по справедлива стойност е добавената

категория – с оценка по справедлива стойност през другия всеобхватен доход (за някои дългови и капиталови инструменти). Фаза 2 Счетоводно отчитане на хеджирането – за целта е приета нова глава към МСФО 9, с която се въвежда нов модел за счетоводно отчитане на хеджирането, който позволява последователно и цялостно отразяване на всички финансови и нефинансови рискови експозиции, обект на операции по хеджиране, и от друга – по-добро представяне на дейностите по управление на риска във финансовите отчети, особено на връзката им с хеджиращите сделки и на обхвата и вида документация, която да се използва. Също така са подобрени изискванията към структурата, съдържанието и подхода на представяне на оповестяванията по хеджирането. Допълнително, въведена е опцията отчитането на промените в справедливата стойност на собствените дългове, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, но в частта, дължаща се на промени в качеството на собствената кредитоспособност на дружеството, да се представя в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Предприятия, прилагащи МСС 39, ще могат да приемат като политика тази опция, а също така, те ще могат да продължат да прилагат изискванията за счетоводното отчитане на хеджиране на справедлива стойност на лихвена експозиция според изискванията на МСС 39, дори и след като МСФО 9 влезе в сила. Фаза 3 Методология на определяне на обезценката - промяната предлага приложение на модела на „очаквана загуба”, съгласно който всички очаквани загуби се признават през целия живот на един амортизируем финансов инструмент, а не само при изкрystalизирането на събитие, както е в сегашния модел по МСС 39. С последните промени на МСФО 9 се определя датата му на влизане да бъде 1 януари 2018 г.

- *МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – отложена процедура по приемане от ЕК за неопределен период).* Тази промяна възниква във връзка с непоследователност между изискванията и правилата на МСФО 10 и на МСС 28 (ревизиран 2011 г.) в случаите на транзакции от инвеститор към негово асоциирано или съвместно дружество. С нея основно се пояснява, че при транзакциите, които по съдържание са продажба или вноска на съвкупност от активи, но не са цялостен бизнес – печалбата или загубата се признава частично само до размера на дела на несвързаните инвеститори, а в случаите, когато транзакциите по същество са продажба или вноска на активи, които са бизнес по смисъла на МСФО 3 – печалбата или загубата се признава изцяло.

- *МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети, МСФО 12 (променен) Оповестяване на участия в други предприятия и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно изключения при консолидация от инвестиционни дружества (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК).* Тази промяна възниква във връзка с уточненията относно възможността за освобождаване от консолидация – основно за: 1) дали едно инвестиционно дружество следва да отчита едно дъщерно дружество по справедлива стойност когато дъщерното дружество предоставя инвестиционни услуги на трети лица; 2) взаимодействието между промените за инвестиционни дружества и освобождаването от необходимостта за изготвяне на консолидиран финансов отчет според МСФО 10; 3) дали едно не-инвестиционно дружество трябва да разгръща отчитането по справедлива стойност на свои съвместни или асоциирани дружества, които са инвестиционни дружества.

• *МСФО 11 (променен) Съвместни споразумения - относно отчитане на придобиване на дялове в съвместни дейности (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приет от ЕК).* Това допълнение основно уточнява, че при придобиването от страна на инвеститор на дялове в съвместна дейност, която по съдържание представлява бизнес, следва да се прилагат изискванията и правилата на МСФО 3 за бизнес комбинации.

• *МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - не е приет от ЕК).* Този стандарт е изцяло нов стандарт. Той въвежда цялостен комплекс от принципи, правила и подходи за признаването, отчитането и оповестяването на информацията относно вида, сумата, периода и несигурностите във връзка с приходите и паричните потоци, произхождащи от договори с контрагенти. Стандартът ще замени действащите до този момент стандарти свързани с признаването на приходи, основно МСС 18 и МСС 11. Водещият принцип на новият стандарт е в създаването на модел от стъпки, чрез който определянето на параметрите и времето на прихода са съизмерими спрямо задължението на всяка от страните по сделката помежду им. Ключовите компоненти са: а) договори с клиенти с търговска същност и оценка на вероятността за събиране на договорените суми от страна на предприятието съгласно условията на дадения договор; б) идентифициране на отделните задължения за изпълнение по договора за стоки или услуги - отграничаемост от останалите поети ангажименти по договора, от които клиентът би черпил изгоди; в) определяне на цена на операцията – сумата, която предприятието очаква, че има право да получи срещу прехвърлянето на съответната стока или услуга към клиента – особено внимание се отделя на променливия компонент в цената, финансовия компонент, както и на компонента, получаван в натура; г) разпределение на цената на операцията между отделните задължения за изпълнение по договора – обичайно на база самостоятелната продажна цена на всеки компонент; и д) моментът или периодът на признаване на прихода – при успешното изпълнение на задължение по договора чрез трансфериране на контрола върху обещаната стока или услуга, било то в даден момент или за определен период във времето. Стандартът допуска както пълно ретроспективно приложение, така и модифицирано ретроспективно приложение, от началото на текущия отчетен период, с определени оповестявания за предходните периоди;

• *МСФО 16 Лизинги (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. - не е приет от ЕК).* Този стандарт е с изцяло променена концепция. Той въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинги с цел да осигури по-достоверно и адекватно представяне на тези сделки както за лизингополучателя, така и за лизингодателя. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт свързан с лизингите - МСС 17. Водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно третиране на лизингите при лизингополучателите - за всички лизингови договори с продължителност от повече от 12 месеца ще се признава актив „право на ползване”, който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита задължението по тези договори. Това е и съществената промяна в отчетната практика. При лизингодателите не би имало съществени промени и те биха продължили да отчитат лизингите по подобие на стария стандарт – като оперативни и финансови. Доколкото новият стандарт дава цялостна концепция, по-подробен анализ на условията на договорите им следва да се направи и от тяхна страна и е възможно и при тях да настъпят основания за прекласификация на лизинговите сделки.

• *МСС 1 (променен) Представяне на финансови отчети - относно инициатива за оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приет от ЕК).* Тази промяна е важно разяснение на самия стандарт с насока на съставителите на финансови отчети, когато е необходимо те да прилагат преценка за същественост на определена информация и нейното представяне при изготвянето на финансовите отчети, т.е. за включването или не на дадена информация, подход на представяне в отчета за финансовото състояние и в отчета за всеобхватния доход - агрегиране или самостоятелно представяне, подход на подредба на пояснителните приложения, както и представянето на някои специфични статии в отчетите.

• *МСС 7 (променен) Отчет за паричните потоци - относно инициатива за оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК).* Тази промяна е важно разяснение на самия стандарт с насока към информацията предоставяна на ползвателите на финансовите отчети, които да могат да подобрят разбирането си за ликвидността и финансовите операции на дружеството. Промяната изисква допълнителни оповестявания да бъдат направени относно промените в пасивите на дружеството във връзка с: (i) промени от финансова дейност, (ii) промени от получаването или загубата на контрол над дъщерни дружества, (iii) ефекти от курсови разлики, (iv) промени в справедливите стойности, и (v) други промени. Изискванията за оповестяванията на промените в пасивите произлизащи от финансова дейност ще е необходимо да се представят отделно от промените при всички останали активи и пасиви;

• *МСС 12 (променен) Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2017 г. – не приет от ЕК) - признаването на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби.* Тази промяна уточнява следното: 1) нереализираните загуби на дългови инструменти оценявани по справедлива стойност и за данъчни цели - по цена на придобиване, водят до възникването на намаляеми временни разлики; 2) предположенията за бъдещи данъчни печалби не следва да включват ефекти от намаления в резултат на намаляеми временни разлики; 3) ако според данъчното законодателство има ограничения за усвояването на данъчни загуби, прегледа и оценката на отсрочените данъчни активи трябва да бъде направена в комбинация с останалите отсрочени данъчни активи от същия вид.

• *МСС 16 (променен) Имоти, машини, съоръжения и МСС 41 (променен) Земеделие - относно растения-носители (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приети от ЕК).* Тази промяна въвежда подхода за оценяване и отчитане на плододайни насаждения (растения) на принципа на имотите, машините и оборудването (ДМА) по реда на МСС 16, а не съгласно МСС 41 (по цена на придобиване и с възможност за прилагане на модела на преоценената стойност, след навлизане в плододайна възраст), тъй като тяхното участие в селскостопанското производство е сходно с тяхното (ДМА) в индустриалното производство;

• *МСС 27 (променен) Самостоятелни финансови отчети - относно метод на собствения капитал в самостоятелните финансови отчети. (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приет от ЕК).* С тази промяна е възстановена опцията в МСС 27 за оценяване и отчитането по метода на собствения капитал на инвестициите в дъщерни, асоциирани и съвместни дружества в самостоятелните финансови отчети.

• *Подобрения в МСФО Цикъл 2010-2012 (м.декември 2013 г.) - подобрения в МСФО 2, МСФО 3, МСФО 8, МСФО 13, МСС 16, МСС 24, МСС 38 (в сила за годишни периоди от 01.07.2014 г. –*

приети от ЕК за годишни периоди от 01.02.2015 г.). Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) промяна в дефиницията на „период на (безусловно) придобиване на права” и „пазарно условие” и са добавени „условие на изпълнението” и „условие на услугата” (МСФО 2); б) уточнение за третирането на условните възнаграждения при бизнес комбинации, които отговарят на определението за финансов инструмент (като финансови задължения или инструменти на собствения капитал) и тяхната оценка в края на всеки отчетен период – по справедлива стойност, вкл. представянето на ефектите от нея в отчета за всеобхватния доход (МСФО 3, МСФО 9, МСС 39 и МСС 37); в) изискване за оповестяване на преценките и критериите при определянето на агрегираните оперативни сегменти за целите на сегментното отчитане (МСФО 8); г) допълнително разяснение относно техниката на корекция на отчетна стойност и натрупаната амортизация в случаите, когато дадени активи са преоценени, като се поставя изискване тя да е последователна като подход спрямо преоценката на балансовата стойност на съответния актив (МСС 16, МСС 38); д) уточнение относно дружество предлагашо ключов управленски персонал като услуга на друго дружество, че то също е негово свързано лице (МСС 24).

• *Подобрения в МСФО Цикъл 2012-2014 (м.септември 2014 г.) - подобрения в МСФО 5, МСФО 7, МСС 19, МСС 34 (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. –приети от ЕК).* Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в правилата на приложение и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: 1) допълнителни пояснения, че едно дружество може да рекласифицира активи” държани за продажба” към активи „държани за разпределение към собствениците” (и обратно) и това не третира като промяна на първоначалния план на освобождаване, както и на датата на класификацията по реда на МСФО 5; 2) допълнителни насоки за разяснение дали един договор за обслужване относно един напълно отписан трансфериран финансов актив представлява по същество продължаващ ангажимент при трансфера за целите на определяне обхвата на необходимите оповестявания; както и разяснение относно приложимостта на изискванията за оповестяване на нетирането на финансови активи и пасиви в съкратени междинни финансови отчети (МСФО 7); 3) уточнение относно изискването в стандарта, че висококачествените корпоративни облигации, които се използват при определянето на дисконтовия фактор за доходите след напускане следва да бъдат деноминирани в същата валута, в която се изплащат и доходите на съответните наети лица, т.е. дълбочината на пазара трябва да се изследва на ниво валута (МСС 19); и 4) пояснение на израза-изискване „на друго място в междинния финансов отчет”, т.е., че това означава както представянето на информацията в кое и да е място в междинния финансов отчет, но и представянето на друго място в цялостната междинна отчетност (доклади), вкл. междинни доклади на ръководството, стига да е налице кръстосана референция между междинния финансов отчет и мястото, където е включено оповестяването (МСС 34).

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила за годишни периоди започващи на 1 януари

2015 г., ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на дружеството, а именно:

- *МСФО 14 Отсрочени активи и пасиви по регулирани дейности (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. - ЕК отлага процеса по приемането на този междинен стандарт до издаването на финалния стандарт).* Този стандарт е нов и служи като междинен стандарт, приложим само за предприятия, които ще преминават към МСФО като отчетна рамка за първи път, с действие до приключването на проекта за нов всеобхватен стандарт, който ще адресира такъв тип регулирани дейности. Не се прилага от предприятия вече преминали към МСФО. Основните правила, установени със стандарта са, че предприятията: а) могат да признаят и продължат да представят и в отчетите си по МСФО отсрочени активи и пасиви, възникнали в резултат на операции по регулирани дейности, но само ако тези активи и пасиви са били признати в съответствие на прилаганите предишни отчетни стандарти и приета счетоводна политика; б) тези отсрочени активи и пасиви следва да се представят отделно в отчета за финансовото състояние, а измененията в тях – отделно в отчета за всеобхватния доход; и в) изискват се специфични оповестявания във връзка със същността, рисковете и ефектите от регулираните дейности и признатите от тях отсрочени активи и пасиви.

- *МСС 16 (променен) Имоти, машини, съоръжения и МСС 38 (променен) Нематериални активи - относно допустимите методи за начисляване на амортизация (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. –приети от ЕК).* Това разяснение уточнява, че методът за амортизация на един актив на база съотношение спрямо очакваните приходи, в чието генериране той участва, не се приема за подходящ амортизационен метод за измерването на ползите, които се консумират от използването този актив (освен в много редки случаи, по изключение);

- *МСС 19 (ревизиран 2011 г.) Доходи на наети лица (в сила за годишни периоди от 1.07.2014 г. – приет от ЕК за годишни периоди от 01.02.2015 г.).* Тази промяна е свързана с разяснение относно третирането на вноски, направени от страна на служители или трети лица в планове с дефинирани доходи, съгласно формалните условия на съответния план. Промяната определя, че тези вноски следва да се третират като намаление на разходите за стаж като се разпределят за периода на трудов стаж когато те са обвързани с годините на трудов стаж на лицето, а се приспадат от разходите за стаж за периода на полагане на труда, когато вноските не са обвързани със стажа.

Индивидуалният финансов отчет на дружеството е изготвен на база историческата цена с изключение на имотите, машините и оборудването, инвестиционните имоти и финансовите инструменти на разположение и за продажба, които са оценени на база преоценена респ. справедлива стойност.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в индивидуалния финансов отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към

датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност на, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в *Приложение № 2.30, Приложение № 15, Приложение № 17 и Приложение № 20.*

2.2. Консолидиран финансов отчет на дружеството

Дружеството е започнало процеса на изготвяне на своя консолидиран годишен финансов отчет за 2015 г. в съответствие с МСФО в сила за 2015 г., в който отчет ще е включен и настоящият индивидуален годишен финансов отчет. Съгласно планираните дати ръководството очаква консолидираният финансов отчет да бъде одобрен за издаване не по-късно от 30.04.2016 г. от Съвета на директорите на дружеството, след която дата отчетът ще бъде публично на разположение на трети лица.

2.3. Вливане на Българска роза – Севтополис АД в Софарма АД

а) правна форма на вливането

Вливането на Българска роза – Севтополис АД (преобразуващо се дружество) в Софарма АД (приемащо дружество) е реализирано чрез правната форма на преобразуване, регламентирана в Търговския закон. Вливането е вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията на 26.02.2015 г. В резултат на сделката цялото имущество на Българска роза – Севтополис АД преминава в Софарма АД, а Българска роза – Севтополис АД се прекратява без ликвидация.

По силата на взето решение на извънредно общо събрание на акционерите, проведено на 09.01.2015 г. и след приключване на предвидените в Търговския закон процедури, основният акционерен капитал на Софарма АД е увеличен от 132,000 х.лв. на 134,798 х.лв. (Търговски закон, чл.262, „у”). Издадени са 2,797,899 броя нови акции с номинална стойност 1 лев всяка и емисионна стойност 4.14 лв, равна на справедливата цена на 1 акция на Софарма АД. Установено е съотношение на замяна, изчислено на база справедлива стойност на чистата стойност на имуществата на двете дружества. Съотношението на замяна е било обект на проверка от назначен независим проверител, който е издал доклад на 12.06.2014 г (Търговски закон, чл.262, „м”). Договорът за преобразуване и докладът на проверителя са били одобрени от общото събрание на приемащото дружество на 09.01.2015 г.

Целта на сделката по преобразуването на двете дружества е била:

- реструктуриране на дружествата в групата Софарма, за да се елиминират дублиращи се дейности;
- фокусиране на усилията към производствената и търговската дейност, съответно до оптимизиране на административните разходи;
- увеличаване на ефективността и постигане на синергиен ефект както за управлението и извършването на производствената и търговска дейност, така и за оптимизиране на разходите.

б) счетоводен метод на отчитане на вливането

За счетоводни цели е била приета за дата на вливането датата 01.01.2015 г. До този момент Българска роза – Севтополис АД е било дъщерно дружество на Софарма АД. Извършената сделка е третирана като реструктуриране на дейността на двете дружества. Вливането е отчетено счетоводно като е приложен методът на „обединяване на участия“. Съгласно изискванията и правилата на този метод дейността и имуществото на дружествата са представени в настоящия финансов отчет така, сякаш те винаги са били обединени от началото на най-ранния представен във финансовите отчети период (01.01.2014 г.), независимо от правните събития и процедури и техните ефекти върху правния статут и живот на приемащото и преобразуващото се дружество. Елиминирани са ефектите от всички стопански операции между приемащото и преобразуващото се дружество, включително разчетите между тях, без значение дали са настъпили преди или след датата на реструктурирането. Всички разлики от операцията по вливането, са отчетени в собствения капитал – компонент „неразпределена печалба“ (*Приложение № 41*).

2.4. Сравнителни данни

Дружеството представя обичайно сравнителна информация във финансовите си отчети за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

Сравнителната информация за 2014 г., представена в отчета за финансовото състояние, отчета за всеобхватния доход и отчета за паричните потоци на дружеството, е изготвена на база обединените данни от индивидуалните годишни финансови отчети на Софарма АД (приемащо дружество) и Българска роза – Севтополис АД (преобразуващо се дружество) във връзка с извършеното вливане при унифицираната счетоводна политика и елиминирани вътрешни разчети, транзакции и разплащания между тях. В отчета за финансово състояние са включени два съпоставими периода - 31.12.2014 г. и 01.01.2014 г., доколкото обединяването на данните от отчетите на двете дружества води до показатели, които са значително различни спрямо индивидуалните показатели на самото дружество Софарма АД за тези периоди (*Приложение № 41*).

Сравнителна информация за 2014 г. в отчета за промените в собствения капитал също представя обединените показатели за *салдата и измененията* на всеки еднороден по съдържание капиталов компонент на собствения капитал (основен капитал, резерви, неразпределена печалба) от индивидуалните отчети за 2014 г. на приемащото и преобразуващото се дружество, независимо, че правната форма на вливането е извършена на 26.02.2015 г.

Информация за съдържанието на компонентите на собствения капитал на приемащото и преобразуващото се дружество е оповестена в *Приложение № 28*.

2.5. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционална и отчетна валута на представяне на финансовия отчет на дружеството е българският лев. От 1.07.1997 г. левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към германската марка в съотношение BGN 1 : DEM 1, а с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз - с еврото в съотношение BGN 1.95583 : EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, като се третираат като “други доходи/(загуби) от дейността” (в печалбата или загубата за годината) и се представят нетно.

2.6. Приходи

Приходите в дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която и по начина, по който стопанските изгоди се придобиват от дружеството и респ. стопанските рискове се носят, както и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на продукция, стоки и материали приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността на стоките преминават у купувача.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на отчета за финансовото състояние, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените продукция, стоки и услуги, нетно от косвени данъци (акциз и данък добавена стойност) и предоставени отстъпки и рабати.

Нетните разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, като се представят нетно към “други доходи/(загуби) от дейността”.

Приходите от преценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на ред “други доходи/(загуби) от дейността”. В същата статия от отчета се отчитат и реализираните приходи от предоставени инвестиционни имоти на оперативен лизинг.

При продажби на изплащане, приходът се признава на датата на продажбата без инкорпорираните лихви.

Финансовите приходи се представят отделно на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се състоят от: приходи от лихви по предоставени

заеми и срочни депозити, нетна печалба от курсови разлики от преценка на заеми в чуждестранна валута, приходи/печалби от сделки с инвестиции в ценни книжа и дялове, в т.ч. дивиденди.

2.7. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, и до степеня, до която това не би довело за признаване на активи/пасиви, които не отговарят на определенията за такива съгласно МСФО.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Загубите, възникнали в резултат на преценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на ред "други приходи/(загуби) от дейността".

Финансовите разходи се представят отделно в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се състоят от: разходи за лихви по получени заеми, банкови такси по заеми и гаранции, нетна загуба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута, разходи/загуби от сделки с инвестиции в ценни книжа и дялове и обезценки на предоставени търговски заеми.

2.8. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени по преценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци, разходи за капитализирани лихви за квалифицирани активи и др.

При придобиване на имоти, машини и оборудване при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дискантирано на база на лихвеното равнище по привлечените от дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването е модела на преценената стойност по МСС 16 – преценена стойност, намалена с последващо начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Преценка на имотите, машините и оборудването е прието да се извършва от лицензирани оценители обичайно на период от 5 години. Когато тяхната справедлива стойност се променя съществено на по-кратки интервали от време, преценката може да се извършва по-често.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Срокът на годност по групи активи е както следва:

- сгради – 20-70 г.
- съоръжения – 5-25 г.
- машини и оборудване – 7-34 г.
- компютри и мобилни устройства – 2-5 г.
- сървъри и системи – 4-12 г.
- транспортни средства – 5-12 г.
- стопански инвентар – 3-12 г.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните материални активи се преглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и оборудването е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката е за сметка на този резерв и се представя в отчета за всеобхватния доход (към статиите на другите компоненти на всеобхватния доход), освен ако тя не надхвърля неговия размер (на резерва), и надвишението се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Дълготрайните материални активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Частта от компонента “преоценъчен резерв”, отнасяща се за продадения актив, се прехвърля директно към компонента “неразпределена печалба” в отчета за промените в собствения капитал.

2.9. Биологични активи

Биологичните активи се оценяват по справедлива стойност, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба. Те включват трайни насаждения.

Справедливата стойност на биологичните активи се определя въз основа на тяхното настоящо местонахождение и състояние на база цена, котирана на активен пазар. Печалбата или загубата, възникнала при първоначалното признаване на биологичен актив по справедлива стойност, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба и от промени в справедливата му стойност, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба, се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в периода, в който са възникнали и се представят към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно”. Когато справедливата стойност на определен биологичен актив не може да бъде надеждно оценена, той се оценява по неговата себестойност, намалена с натрупаната амортизация или загуби от обезценка. Впоследствие, когато вече стане възможно справедливата стойност на този биологичен актив да може надеждно да бъде оценявана, дружеството променя подхода си и започва да оценява актива по справедлива стойност, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба.

2.10. Нематериални активи

Репутация

Репутацията представлява превишението на цената на придобиване (предоставеното възнаграждение) над справедливата стойност на дела на Софарма АД в нетните разграничими активи на дъщерното дружество (Българска роза – Севтополис АД) към датата на придобиването му (бизнес комбинацията). Тази репутация при вливането на дъщерното дружество в компанията-майка е призната в индивидуалния отчет за финансовото състояние на компанията-майка. Репутацията е представена към групата на “нематериалните активи”.

Репутацията се оценява по цена на придобиване (себестойност), определена към датата на същинската бизнескомбинация минус натрупаните загуби от обезценки. Тя не се амортизира. Подлежи на ежегоден преглед за наличие на индикатори за обезценка. Загубите от обезценка на репутация се представят в индивидуалния отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към позицията “обезценка на нетекущи активи”.

Други нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот - 5 - 10 години.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Нематериалните активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериалните активи” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.11. Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са тези имоти, които дългосрочно се държат от дружеството за доходи от наеми и/или заради вътрешното увеличение на тяхната стойност. Те са представени в отчета за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност (*Приложение 2.29*). Печалбите или загубите от промените в справедливата стойност на инвестиционните имоти се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статия “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” за периода, през който са възникнали. Реализираните приходи от инвестиционни имоти се представят в същата статия от отчета.

Инвестиционните имоти се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “инвестиционните имоти” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Трансфери от и към групата “инвестиционни имоти” се прави, когато има промяна във функционалното предназначение и цели на даден имот. В случай на прехвърляне от “инвестиционни имоти” към “имоти за използване в собствената дейност” активът се завежда в новата си група по намерена историческа цена, която представлява справедливата му стойност към датата на прехвърлянето. Обратно, когато от “имоти за използване в собствената дейност” има прехвърляне към “инвестиционни имоти”, активът се оценява по справедливата му стойност към датата на прехвърлянето, като разликата до балансовата му стойност се представя като компонент на отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и се представя към “преоценъчен резерв – имоти, машини и оборудване” в отчета за промените в собствения капитал.

2.12. Инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции в дъщерни и асоциирани дружества, са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), която представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията, намалена с натрупаната обезценка.

Притежаваните от дружеството инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества подлежат на ежегоден преглед за обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

При покупка и продажба на инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества се прилага “датата на сключване” на сделката.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от съответния конкретен тип инвестиции. Печалбата/(загубата) от продажбата им се представя съответно към “финансови приходи” или “финансови разходи” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.13. Инвестиции на разположение и за продажба

Инвестициите под форма на финансови активи на разположение за продажба са недеривативни финансови активи, представляващи акции и дялове от капитала на други дружества (малцинствено участие), държани с дългосрочна перспектива.

Първоначално оценяване

Първоначално инвестициите (финансови активи) на разположение и за продажба се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията (финансовия актив) (*Приложение № 2.24*).

Последващо оценяване

Притежаваните от дружеството инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се оценяват последващо по справедлива стойност (*Приложение № 2.29*.) със съдействието на независим лецизиран оценител.

Ефектите от последващата преоценка на ценните книжа до тяхната справедлива стойност се представят в отделен компонент на отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) при освобождаване (продажба) от съответната инвестиция като се посочват към статията “финансови приходи” или “финансови разходи”.

Приходите от дивиденди, свързани с дългосрочните инвестиции (финансови активи), представляващи акции в други дружества (малцинствено участие) се признават като текущи приходи и представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статията „финансови приходи”.

При отписването на акции поради продажба се използва методът на средно-претеглена цена, определена към края на месеца, в който се извършва отписването.

Всички покупки и продажби на инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се признават на “датата на търгуване” на сделката, т.е. датата, на която дружеството се ангажира да закупи или продаде актива.

Притежаваните инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на всеки отчетен период и при установяване на условия за перманентна обезценка, същата се отразява в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статия “финансови разходи”.

При установяване на условия за обезценка, същата се определя като разлика между балансовата стойност и възстановимата стойност на инвестицията и се отразява в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако през предходни периоди има формиран положителен резерв за тези инвестиции – тогава първо обезценката се покрива за сметка на този резерв и се представя нетно в отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход).

2.14. Материални запаси

Материалните запаси са оценени във финансовия отчет както следва:

- суровини, материали и стоки - по по-ниската от: доставната себестойност (цена на придобиване) и нетната реализируема стойност;
- готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство - по по-ниската от: производствената себестойност и нетната реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт от материалните запаси в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

- суровини, материали и стоки – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване/продажба вид;
- готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство – всички необходими производствени разходи, които формират производствената себестойност, като в нея се включват преките разходи за материали и труд и приспадащата се част от общопроизводствените разходи (променливи и постоянни), с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси. Включването на условно постоянните общопроизводствени разходи в производствената себестойност на произвежданата готова продукция, полуфабрикатите и незавършеното производство се извършва на базата на нормален капацитет, определен на база обичаен средно поддържан обем, потвърждаван с плана по производството. Избраната база за разпределението им на ниво отделни продукти е нормата на човеко часовете на пряко заетия персонал в производството на конкретния продукт.

Дружеството прилага като текуща оценка „стандартна производствена себестойност” по отношение на готовата продукция, полуфабрикатите и незавършеното производство, и респективно

„стандартната доставна себестойност” – за основните суровини и материали за производството. В края на всеки отчетен период ръководството извършва анализ на факторите, довели до формиране на отклонения при: а) доставка на суровини и материали за производството - чрез сравнение между фактическите и стандартните доставни разходи и б) производството на готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство - чрез сравнение между фактическите и стандартните производствени разходи. При необходимост се извършват корекции на оценката на наличните материални запаси във финансовия отчет. На база проучвания на добри отчетни практики във фармацевтичния отрасъл, са възприети прагове на същественост за: а) отклонението при доставка на суровини и материали за производството – до 2 % и б) производствено отклонение – до 1 %, в рамките на които, не се коригира текущата оценка на наличните крайни запаси от суровини и материали, готова продукция и незавършеното производство за целите на финансовия отчет (*Приложение № 2.30*).

При употребата (влагане и продажбата) на материалните запаси те се изписват текущо като се използва методът на средно-претеглената стойност (себестойност).

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.15. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, вземанията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва (*Приложение № 2.24*).

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към статията “други разходи” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.16. Лихвоносни заеми и други предоставени финансови ресурси

Всички заеми и други предоставени финансови ресурси се отчитат първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и предоставени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други предоставени ресурси, последващо са оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други суми, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния

доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи (лихви) или разходи през периода на амортизация или когато вземанията се погасят, отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други предоставени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да събере вземането си в срок над 12 месеца от края на отчетния период (*Приложение № 2.24*).

2.17. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности, разплащателните сметки и краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е до 3 месеца (*Приложение № 2.24*).

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите, свързани с оборотни кредити, обслужващи текущата дейност, се включват в оперативна дейност;
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи от чуждестранни доставчици се посочва на ред “платени данъци”, а при доставка на дълготрайни активи от страната се посочва на ред “плащания към доставчици” към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).
- блокираните парични средства над 3 месеца не са третираны като парични средства и еквиваленти.

2.18. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва (*Приложение № 2.24*).

2.19. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси се отчитат първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други привлечени ресурси, са последващо оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови

разходи (лихви) или приходи през периода на амортизация или когато задълженията се отпишат или редуцират (*Приложение № 2.24*).

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.20. Капитализиране на разходи по заеми

Разходите по заеми, които пряко се отнасят към придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията /квалифициран/ актив, се капитализират като част от стойността на този актив. Отговарящ на условията /квалифициран/ актив е актив, който непременно изисква поне 12-месечен период от време, за да стане готов за предвижданата му употреба или продажба.

Размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират в стойността на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив, се определя чрез коефициент /норма/ на капитализация. Коефициентът на капитализация е среднопретеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите на дружеството, които са непогасени през периода, с изключение на заемите, извършени специално с цел придобиване на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив.

Капитализирането на разходите по заеми като част от стойността на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив започва, когато са изпълнени следните условия: извършват се разходите за актива, извършват се разходите по заеми и в ход са дейности, които са необходими за подготвяне на актива за предвижданата му употреба или продажба.

Разходите по заеми се намаляват и с всякакъв инвестиционен доход от временното инвестиране на средствата от тези заеми.

2.21. Лизинг

Финансов лизинг

Лизингополучател

Финансовият лизинг, при който се трансферира към дружеството съществена част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска - по сегашната стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и приспадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови разходи (лихва) на база ефективен лихвен процент.

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива и в рамките на лизинговия срок.

Лизингодател

Финансовият лизинг, при който се трансферира извън дружеството съществена част от всички рискове и стопански изгоди, произтичащи от собствеността върху актива под финансов

лизинг, се изписва от състава на стоките на лизингодателя и се представя в отчета за финансовото състояние като вземане със стойност, равна на нетната инвестиция от лизинга. Нетната инвестиция в лизинговия договор представлява разликата между сбора от минималните лизингови плащания по договора за финансов лизинг и негарантираната остатъчна стойност, начислена за лизингодателя, и незаработения финансов доход. Разликата между балансовата стойност на отдадения под финансов лизинг актив и незабавната (справедливата му продажна) стойност се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в началото на лизинговия договор (при предаването на актива) като доход от продажба.

Признаването на заработения финансов приход като текущ лихвен приход се основава на прилагането на метода на ефективната лихва.

Оперативен лизинг

Лизингополучател

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това активът не се включва в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив. Поради това този актив продължава да е включен в състава на неговите дълготрайни материални активи като амортизацията му за периода се включва в текущите разходи на лизингодателя.

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

2.22. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми за уреждане в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналят е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен

ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумите за самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Тантиеми и бонусни схеми

Съгласно Устава на дружеството и при взето решение на Общото събрание на акционерите изпълнителният директор има право да получи еднократно възнаграждение (тантием) в размер на до 1 % от нетната печалба на дружеството както и да бъде оправомощен да определи кръга на служителите, между които да бъде разпределена като бонус парична сума в размер на до 2 % от стойността на печалба на дружеството за всяка календарна година. Когато определена част се изисква да бъде разсрочена за по-дълъг от 12-месечен период, тази част се оценява по нейната сегашна стойност към датата на финансовия отчет и се посочва към нетекущите пасиви в отчета за финансовото състояние, статия „задължения към персонала”.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на дружеството като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ), фонд “Гарантиране вземания на работниците и служителите” (ГВРС) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО) .

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от дружеството вноски по плановете с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата), освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане

на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда дружеството в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на финансовия отчет, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им, се представя в отчета за всеобхватния доход като: а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба, по статия „разходи за персонал”, а б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към другите компоненти на всеобхватния доход, по статия „последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи”. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиран в България, където функционира и самото дружество.

Доходи при напускане

Съгласно местните разпоредби на трудовото и осигурително законодателство в България, дружеството като работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране определени видове обезщетения.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база публично анонсиран план, вкл. за реструктуриране, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.23. Акционерен капитал и резерви

Дружеството е акционерно и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на **акционерен капитал**, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на

дружеството. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава, дружеството е длъжно да формира и резерв **“фонд Резервен”**, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, определена по решение на Общото събрание на акционерите;

- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);

- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

Обратно изкупените собствени акции са представени в отчета за финансово състояние по себестойност (цена на придобиване) като с тяхната стойност е намален собственият капитал на дружеството. Печалбите или загубите от продажбата на обратно изкупени собствени акции са за сметка на и се представят директно в собствения капитал на дружеството към компонента **“неразпределена печалба”**.

Преоценъчният резерв – имоти, машини и оборудване е формиран от:

- положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините и оборудването и техните справедливи стойности към датата на извършване на всяка преоценка; и

- положителната разлика между балансовата стойност на имоти, отчитани в групата **“имоти, за използване в собствена дейност”**, и тяхната справедлива стойност на датата, на която те се трансферират в групата на **“инвестиционни имоти”**.

Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв.

Преоценъчният резерв се прехвърля към компонента **„натрупани печалби”**, когато активите се отписват от отчета за финансовото състояние или са напълно амортизирани.

Преоценъчният резерв покрива обезценки на активите, с които той е свързан. Той може да бъде използван при реализацията на дивидентната и капиталова политика на дружеството само след прехвърлянето му към компонента **”неразпределена печалба”**.

Резервът по финансови активи на разположение и за продажба е формиран от разликата между балансовата стойност на финансовите активи на разположение и за продажба и техните справедливи стойности към датата на извършване на преоценката. Този резерв се прехвърля към текущите печалби и загуби в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато финансовите активи се освободят (продадат) от дружеството и/или при установена трайна обезценка на определени финансови активи.

2.24. Финансови инструменти

2.24.1. Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в следните категории: “заеми (кредити) и вземания” и “финансови активи на разположение и за продажба”. Класификацията е в зависимост от същността и целите и предназначението на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние.

Обичайно дружеството признава в отчета за финансовото състояние финансовите активи на “датата на търгуване” - датата, на която то е поело ангажимент да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на дружеството, когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите, асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в отчета за финансовото си състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котираат на активен пазар. Те се оценяват в отчета за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи.

Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, и паричните средства и парични еквиваленти от отчета за финансовото състояние (*Приложения № 2.15, № 2.16 и № 2.17*). Лихвеният доход по “кредитите и вземанията” се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под 3 месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), към статията „финансови приходи”.

На датата на всеки отчет за финансовото състояние дружеството оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на кредитите и вземанията (*Приложение № 2.30*).

Финансови активи на разположение и за продажба

Финансовите активи на разположение и за продажба са недеривативни активи, които са придобити с такава цел или не са класифицирани в друга група. Обичайно те представляват акции или дялове в други дружества, придобити с инвестиционна цел (инвестиции на разположение и за

продажба) и се включват към нетекущите активи, освен ако намерението на дружеството е да ги продава в рамките на следващите 12 месеца и активно търси купувач (*Приложение № 2.13*).

Финансовите активи на разположение и за продажба се оценяват първоначално по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване, включени в инвестицията.

Последващата оценка на финансовите активи на разположение и за продажба е по справедлива стойност, освен за акции/дялове на затворени, нетъргувани на борсов пазар дружества (*Приложение 2.13*).

Ефектите от преоценката до справедливата стойност, печалби или загуби, на държаните инвестиции на разположение и за продажба се отчитат в отчета за всеобхватния доход (към други компоненти на всеобхватния доход) по статия “нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба” и се натрупват към самостоятелен компонент на собствения капитал - ”резерв по финансови активи на разположение и за продажба”.

При установяване на последваща трайна обезценка или при продажба на инвестиция на разположение и за продажба, сумата на обезценката и всички натрупани преди това загуби (нетно) към резерва, се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като “финансови разходи”. Аналогично, при всяка продажба на инвестициите от този тип натрупаните нереализирани печалби в резерва се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в статията “финансови приходи”.

Ефектите от рециклирането на натрупаните ефекти от промяна в справедливата стойност на държаните инвестиции на разположение и за продажба се представят към другите компоненти на всеобхватния доход (по статия “нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба”), нетно от тези на новите преоценки за периода.

Дивиденди по акции и дялове, класифицирани като финансови активи на разположение и за продажба, се признават и отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато се установи, че дружеството е придобило правото върху тези дивиденди.

Притежаваните инвестиции на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на отчета за финансовото състояние дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, че за отделен финансов актив или група активи има обезценка. Те се обезценяват, ако балансовата стойност е по-висока от очакваната им възстановима сума. Сумата на признатата загуба от обезценка е равна на разликата между цената на придобиване, намалена с плащанията и възстановимата им сума, която се приема за равна на сегашната стойност на очакваните прогнозируеми бъдещи парични потоци, дисконтирани по текущ пазарен лихвен процент или чрез нормата на доходност за сходни финансови активи.

2.24.2. Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Дружеството класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в отчета за финансовото състояние по справедлива

стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва (*Приложение № 2.18, Приложение № 2.19 и Приложение № 2.21*).

2.25. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата на дружеството са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка в България за 2015 г. е 10 % (2014 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики на дружеството към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на баланса и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или капиталова позиция в отчет за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансовата капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата (РБългария), в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на дружеството се представят нетно срещу негови отсрочени данъчни пасиви, когато и доколкото то се явява за тях данъчния платец в съответната юрисдикция (РБългария), и то тогава и само тогава, когато дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данъците върху печалбата.

Към 31.12.2015 г. отсрочените данъци върху печалбата на дружеството са оценени при ставка, валидна за 2016 г., която е в размер на 10% (31.12.2014 г.: 10%).

2.26. Правителствени финансираня

Безвъзмездни помощи от публични институции (общински, държавни и международни, вкл. по реда на използване на Европейските фондове и програми) се признава първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от дружеството, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията по дарението.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на направени разходи, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за същия период, през който са признати и разходите.

Правителствено финансиране, свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на актив, се признава в текущите печалби и загуби на систематична база за целия период на полезен живот на актива, пропорционално на размера на признатата в разходите амортизация.

2.27. Доходи на акция

Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

При капитализация, бонус емисия или разделяне, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения най-ранен период.

Доходи на акции с намалена стойност не се изчисляват, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност.

2.28. Сегментно отчитане

Дружеството идентифицира своите отчетни сегменти и оповестява информация по сегменти в съответствие с организационната и отчетна структура, използвана от ръководството. Оперативните сегменти са компоненти на бизнеса, които се оценяват редовно от членовете на ръководството, вземащи оперативни решения - като се използва финансова и оперативна информация, изготвена конкретно за сегмента, за целите на текущото наблюдение и оценяване на резултатите от дейността (изпълнението) и разпределението на ресурсите на дружеството.

Оперативните сегменти на дружеството текущо се наблюдават и направляват поотделно, като всеки оперативен сегмент представлява отделна бизнес област, която предлага различни продукти и е носител на различни бизнес ползи и рискове. Оперативните сегменти на дружеството включват бизнес областите по отделни основни видове производство на лекарствени форми – таблетни форми, ампулни форми и други форми.

Информация по оперативни сегменти

Дружеството използва един основен измерител – брутен марж (печалба) при оценяването на резултатите в оперативните сегменти и за разпределянето на ресурси между тях. Тя се определя като разлика между сегментните приходи и сегментните разходи, пряко съотнесими към съответния сегмент.

Сегментните активи, пасиви, респ. приходи, разходи и резултати включват тези, които са и могат да бъдат директно относими към съответния сегмент, както и такива, които могат да бъдат разпределени на разумна база. Обичайно това са: а) за приходите - продажби на продукцията; б) за разходите - за основни суровини и материали, за амортизации и за възнагражденията на производствения персонал; в) за активите - имоти, машини и съоръжения, и материални запаси; г) за пасивите - задължения към персонала и за обществено осигуряване. Капиталовите разходи (инвестиции) по бизнес сегменти са отграничени разходи, извършени през периода за придобиване или изграждане на секторни нетекущи активи, които се очаква да бъдат използвани през повече от един период.

Дружеството управлява инвестициите в ценни книжа, търговските разчети и предоставените, респ. получените финансови ресурси, както и данъците на ниво предприятие и те не се разпределят на сегментно ниво.

Резултатите от дейности, които се считат за случайни спрямо основните типове операции (дейности) на дружеството, както и неразпределяемите приходи, разходи, пасиви и активи, се отчитат отделно в позиция „обща на ниво дружество”. Тези суми по принцип включват: други доходи от дейността, освен ако не произтичат от дейността на конкретен сегмент, административни разходи, лихвени приходи и разходи, реализирани и нереализирани печалби и загуби от сделки с валута и инвестиции, инвестиции в други дружества, търговски и други вземания, търговски задължения и получени заеми, разчети по данъци, производствено и административно оборудване с общо предназначение.

Прилаганата счетоводна политика за отчитането по сегменти, се основава на тази, използвана от дружеството за изготвяне на публичните му отчети по закон.

2.29. Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на дружеството се оценяват и представят и/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са: а) на повтаряща се база – *финансовите активи на разположение и за продажба, инвестиционните имоти, предоставени и получени банкови заеми и заеми от трети лица, определени търговски и други вземания и задължения, вземания и задължения по финансов лизинг; а други б) на неповтаряща се база – *нефинансови активи като имоти, машини и оборудване.**

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или

пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които дружеството задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

Дружеството прилага различни оценъчни техники, които биха били подходящи спрямо спецификата на съответните условия, и за които разполага с достатъчна база от входящи данни, като се стреми да използва в максимална степен наличната публично наблюдаема информация и респ. – да минимизира използването на ненаблюдаема информация. То използва и трите допустими подхода, *пазарния, приходния и разходния подход*, като най-често прилаганите оценъчни техники са директни и/или коригирани котиран пазарни цени, пазарни аналози и дисконтирани парични потоци, вкл. на база капитализиран доход от наем.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовите отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

- Ниво 1 – Котиран (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котиран цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и
- Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност във финансовите отчети на повтаряема база, дружеството прави преценка към датата на всеки отчет дали е необходим трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

В дружеството се разработени вътрешни правила и процедури по измерването на справедливата стойност на различните видове активи и пасиви. За целта е определено специално лице по оценките на подчинение на финансовия директор, което организира осъществяването на целия оценъчен процес, вкл. координира и наблюдава работата на външните оценители.

Дружеството използва експертната на външни лицензирани оценители за определяне на справедливите стойности на следните активи и пасиви: финансови активи на разположение и за продажба, инвестиционни имоти, имоти, машини и оборудване. Изборът на такива оценители се прави на годишна база, като се използват следните критерии: прилагани професионални стандарти, професионален опит и познания; репутация и пазарен статус. Периодично се преценява

необходимостта от ротация на външните оценители – на всеки три-пет години. Приложението на оценъчните подходи и техники, както и използваните входящи данни за всеки случай на измерване на справедлива стойност, са обект на задължително обсъждане и координиране между външните експерти-оценители и специално определеното лице по оценките, както и приемането на издаваните оценителски доклади – особено по отношение на съществените предположения и крайните заключения и предложения за размера на справедливата стойност. Финалните оценки на справедливата стойност подлежат на одобрение от финансовия директор, изпълнителния директор и Съвета на директорите на дружеството.

На датата на всеки финансов отчет съобразно счетоводната политика на дружеството специално определеното лице по оценките прави общ анализ на предварително събрана информация за движението в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на оценка или оповестяване по справедлива стойност, за типа налични данни и възможните фактори за наблюдаваните промени, и предлага за одобрение пред финансовия директор подхода за измерване на справедливите стойности на съответните активи и пасиви към тази дата. При необходимост това се консултира изрично с използваните външни оценители.

Резултатите от оценъчния процес на измерване на справедливата стойност се представят на одитния комитет и на независимите одитори на дружеството.

За целите на оповестяванията на справедливата стойност, дружеството е групирало съответните си активи и пасиви на база тяхната същност, основни характеристики и рискове, както и на йерархичното ниво на справедливата стойност.

2.30. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

Материални запаси

Нормален капацитет

Нормалният производствен капацитет на дружеството е определен на база преценките на ръководството (след направени анализи) за оптимално натоварване на неговите производствени мощности и възвръщаемост на инвестициите в тях, при продуктова структура на производството, приета за обичайна. Когато фактически реализираният обем за отделни производства е под определения от дружеството обем нормален производствен капацитет, се правят съответните преизчисления на постоянните разходи, включени в себестойността на запасите от продукцията и незавършеното производство.

Обезценка

В края на всяка финансова година дружеството извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материални запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, дружеството обезценява материалните запаси до нетна реализируема стойност.

В резултат на направените прегледи и анализи през 2015 г. е отчетена обезценка на материалните запаси в размер на 2,822 х.лв. (2014 г.: 3,003 х.лв.) (*Приложение № 5 и Приложение № 8*).

Актюерски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор (*Приложение № 32*).

Оперативен лизинг

Дружеството е класифицирало към групата “имоти, машини и съоръжения” сграда, от която част се предоставя на оперативен лизинг на свързани лица. Тъй като значителна част от сградата се използва и от него в собствената му дейност, ръководството е преценило тази сграда да не се третира като инвестиционен имот.

Обезценка на инвестиции в дъщерни дружества

На всяка дата на отчета за финансовото състояние ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции в дъщерни дружества. Изчисленията са направени от ръководството със съдействието на независими лицензирани оценители.

В резултат на направените изчисления през 2015 г. е установена необходимост от признаване на обезценка на определени инвестиции в дъщерни предприятия в размер на 8,567 х.лв. (2014 г.: 2,880 х.лв.) (*Приложение № 10*).

Обезценка на търговски вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави към датата на всеки отчет, на индивидуална база. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на съответното вземане се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като загуба от обезценка (*Приложение № 8*).

След 180 дни закъснение вече се счита, че може да има индикатори за обезценка. При преценката на събираемостта на вземанията ръководството прави анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането им, а не само на ниво просрочени индивидуални вземания от контрагента, включително потенциалните възможности за събиране на евентуални лихви за компенсиране на просрочията. При установяване на висока несигурност относно събираемостта на дадено вземане (група вземания) се прави преценка каква част от него (тях) е обезпечена (залог, ипотека, поръчителства, банкова гаранция) и по този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо възможно реализиране на обезпечението или плащане от поръчител). Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват на 100 %.

За 2015 г. изменението на признатите обезценки на търговските вземанията е общо размер на 234 х.лв. – (начислена)/възстановена обезценка, нетно (2014 г.: (2,651) х.лв. (начислена)/възстановена обезценка, нетно) (*Приложение № 9*).

Обезценка на предоставени търговски заеми

Към датата на всеки отчет дружеството извършва преглед на своите предоставени търговски заеми на индивидуална основа, с цел да установи наличие и изчисли загубите от обезценката. При

определяне на това дали да се признае загуба от обезценка в отчета за всеобхватния доход (печалбата или загубата за годината), ръководството на дружеството преценява дали са налице и какви са видимите индикатори и данни като обективни доказателства, които да посочват, че съществува измеримо намаление на очакваните парични потоци от съответния контрагент - заемополучател. Такива индикатори и данни са тези, които посочват съществуването на неблагоприятна промяна във възможностите за плащане от страна на заемополучателя, или наличие на национални, икономически или други условия, които са свързани с определен риск за даден заем. При анализа на рисковете от загуби от обезценка се вземат предвид следните основни критерии по отношение на заемополучателите: финансово състояние и финансови резултати, вкл. възможности за генериране на собствени парични потоци, проблеми в обслужването както и качеството на предоставеното обезпечение, като вид и възможност за реализация.

За 2015 г. признатите обезценки (нетно от възстановените), свързани с предоставени търговски заеми са в общо размер на 1,954 х.лв. (2014 г.: 37 х.лв.) (*Приложение № 12*).

Активи по отсрочени данъци

Не са признати активи по отсрочени данъци в размер на 2,541 х.лв. (31.12.2014 г.: 1,510 х.лв.), свързани с обезценка на инвестиции в дъщерни дружества, тъй като ръководството не предвижда да се освободи от тези инвестиции и съответно е преценило, че не съществува вероятност временната разлика да се прояви в предвидимо бъдеще. Размерът на временната разлика, върху която не е признат данъчен актив е 25,409 х.лв. (31.12.2014 г.: 15,098 х.лв.).

Провизии за съдебни дела

По откритите заведени съдебни дела срещу дружеството ръководството е преценило, съвместно с адвокатите му, че на настоящия етап вероятността и рисковете за негативен изход от тях е все още под 50 %, поради което не са признати провизии за задължения по дела в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2015 г. (*Приложение № 40*).

3. ПРИХОДИ

Основните приходи от продажби на готова продукция на дружеството включват:

	<i>2015</i> <i>BGN '000</i>	<i>2014</i> <i>BGN '000</i>
Износ	109,997	137,955
Вътрешен пазар	63,806	63,506
Общо	173,803	201,461

<i>Продажби по продукти – износ</i>	<i>2015</i> <i>BGN '000</i>	<i>2014</i> <i>BGN '000</i>
Таблетни форми	83,404	102,093
Ампулни форми	12,969	17,195
Унгвенти	5,910	7,111
Сиропни форми	5,640	7,741
Лиофилни продукти	1,125	3,050
Супозитории	689	550
Капки	260	215
Общо	109,997	137,955

<i>Продажби по продукти – вътрешен пазар</i>	<i>2015</i> <i>BGN '000</i>	<i>2014</i> <i>BGN '000</i>
Таблетни форми	31,629	34,607
Ампулни форми	19,610	17,210
Лиофилни продукти	4,721	3,650
Инхалатори	3,433	3,155
Унгвенти	1,763	1,918
Сиропни форми	1,642	1,941
Капки	545	610
Супозитории	454	385
Други	9	30
Общо	63,806	63,506

Разпределението по географски региони на приходите от продажби е както следва:

	2015 BGN '000	Относителен дял	2014	BGN '000	Относителен дял
Европа	91,608	53%		119,464	59%
България	63,806	37%		63,506	32%
Други страни	18,389	11%		18,491	9%
Общо	173,803	100%		201,461	100%

Общите приходи от сделки с най-големите клиенти на дружеството са както следва:

	2015 BGN '000	% от приходите	2014	BGN '000	% от приходите
Клиент 1	63,806	37%		63,497	53%
Клиент 2	32,550	19%		-	-
Клиент 3	31,762	18%		67,181	33%
Клиент 4	1,841	1 %		24,409	12%

Клиент 2 през 2015 г е нов клиент за дружеството.

4. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА

Другите доходи и загуби от дейността на дружеството включват:

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Приходи от предоставяне на услуги	3,364	3,567
Приходи от продажба на стоки	1,783	1,185
Отчетна стойност на продадени стоки	(1,520)	(993)
Печалба от продажба на стоки	263	192
Приходи от финансираня по европейски проекти	397	297
Приходи от глоби и неустойки	204	109
Приходи от продажба на материали	6,007	6,466
Отчетна стойност на продадени материали	(5,890)	(6,348)
Печалба от продажба на материали	117	118
Печалби от преценка на биологични активи до справедлива стойност (Приложение № 15)	14	9
Загуби от преценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност (Приложение № 17)	(79)	(187)
Приходи от продажба на дълготрайни активи	686	261
Балансова стойност на продадени дълготрайни активи	(824)	(504)
Загуба от продажба на дълготрайни активи	(138)	(243)
Нетни загуби от курсови разлики по търговски вземания и задължения и текущи разплащателни сметки	(800)	(431)
Други доходи	309	129
Общо	3,651	3,560

Приходите от продажба на материали са основно от продажба на субстанции, химикали и опаковъчни материали.

Приходите от услуги включват:

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Наеми	1,803	1,779
Социална дейност	638	604
Услуги по изработка	333	675
Услуги по лабораторни анализи	198	120
Регулаторни услуги	121	114
Гама облъчване	90	115
Организиране на транспорт	47	60
Други	134	100
Общо	3,364	3,567

Приходите от стоки включват:

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Хранителни продукти	938	852
Козметични стоки	440	92
Хранителни добавки	231	210
Медицински и санитарно - превързочни продукти	149	-
Стоки със техническо предназначение	25	31
Общо	1,783	1,185

Отчетната стойност на продадените стоки по видове е както следва:

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Хранителни продукти	869	800
Козметични стоки	378	82
Медицински и санитарно - превързочни продукти	135	-
Хранителни добавки	116	80
Стоки с техническо предназначение	22	31
Общо	1,520	993

5. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ

Разходите за суровини и материали включват:

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Основни материали	47,075	56,076
Електроенергия	3,934	3,650
Топлоенергия	3,227	4,042
Лабораторни материали	1,498	2,113
Спомагателни материали	1,253	1,221
Резервни части	1,211	1,431
Технически материали	1,028	1,229
Горива и смазочни материали	672	1,137
Работно облекло и лични предпазни средства за труд	654	741
Вода	494	752
Обезценка на материали (Приложение № 9)	401	737
Брак на материали	172	378
Общо	61,619	73,507

Разходите за основни материали включват:

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Субстанции	22,230	28,665
Опаковъчни материали	9,490	10,490
Течни и твърди химикали	7,734	8,332
Билки	2,467	2,436
Ампули	1,951	2,816
Туби	1,568	1,523
Флакони	1,043	1,020
Алуминиево и ПВЦ фолио	592	794
Общо	47,075	56,076

6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

Разходите за външни услуги включват:

	<i>2015</i> <i>BGN '000</i>	<i>2014</i> <i>BGN '000</i>
Изработка на медикаменти	8,967	12,041
Реклама	7,902	9,285
Поддръжка на сгради и оборудване	3,030	3,076
Консултантски услуги	2,963	12,206
Транспорт	2,623	3,101
Наеми	2,233	2,411
Логистични услуги (вътрешен пазар)	2,032	1,892
Клинични изпитвания	1,339	300
Местни данъци и такси	1,142	1,148
Охрана	976	867
Медицинско обслужване	789	744
Абонаментни такси	756	848
Услуги по регистрации на медикаменти	743	1,281
Услуги по граждански договори	699	806
Държавни и регулаторни такси	646	774
Логистични услуги (износ)	630	1,366
Застраховки	595	654
Данъци върху разходите	467	559
Съобщения и комуникации	424	454
Ремонт и поддръжка на автомобили	345	436
Лицензионни възнаграждения и такси	337	207
Комисионни възнаграждения	302	229
Преводи на документация	219	252
Услуги по унищожаване на лекарства	215	192
Такси за обслужване на текущи сметки в банки	151	187
Куриерски услуги	121	114
Други	629	966
Общо	41,275	56,396

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА*Разходите за персонала включват:*

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Текущи възнаграждения	26,557	28,312
Вноски по социалното осигуряване	4,960	5,291
Социални придобивки и плащания	2,123	2,254
Тантиеми	792	801
Начислени суми за неизползвани отпуски	474	551
Начислени суми за осигуровки върху отпуски	80	95
Начислени суми за дългосрочни задължения на персонала при пенсиониране (<i>Приложение № 32</i>)	345	301
Общо	35,331	37,605

8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА*Другите разходи включват:*

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Начислени обезценки на готова продукция и незавършено производство (<i>Приложение № 9</i>)	2,421	2,266
Представителни мероприятия	2,073	2,421
Командировки	697	831
Дарения	373	191
Брак на дълготрайни активи	270	388
Други данъци и плащания към бюджета	243	51
Обучение	205	136
Непризнат данъчен кредит по ЗДДС	43	115
Непризнат акциз	12	22
Присъдени суми по съдебни дела	7	61
Брак на готова продукция и незавършено производство	2	183
Начислени /(възстановени) обезценки по търговски и други вземания, нетно (<i>Приложение № 9</i>)	(234)	2,651
Отписани вземания	-	158
Други	98	391
Общо	6,210	9,865

9. ОБЕЗЦЕНКА НА ТЕКУЩИ АКТИВИ

Разходите за обезценка на текущите активи включват:

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Обезценка на готова продукция (Приложение № 8)	2,240	2,238
Обезценка на материали (Приложение № 5)	401	737
Обезценка на незавършено производство (Приложение № 8)	181	28
Обезценка на търговски и други вземания	242	2,947
Възстановена обезценка на търговски и други вземания	(476)	(296)
Нетно изменение на обезценките по търговски и други вземания (Приложение № 8)	(234)	2,651
Общо	2,588	5,654

10. ОБЕЗЦЕНКА НА НЕТЕКУЩИ АКТИВИ

Разходите за обезценка на текущите активи включват:

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Обезценка на инвестиции в дъщерни дружества	8,567	2,880
Обезценка на дълготрайни материални активи	-	372
	8,567	3,252

11. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ

Финансовите приходи включват:

	2015	2014
	BGN'000	BGN'000
Приходи от дялово участие	7,881	6,361
Нетна печалба от операции с инвестиции в ценни книжа и дялове в т.ч. печалба от продажба на дъщерни дружества	6,908	3,509
Приходи от лихви по предоставени заеми	6,851	-
Приходи от лихви по предоставени заеми	3,120	3,131
Нетна печалба от курсови разлики по заеми	13	-
Общо	17,922	13,001

12. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ*Финансовите разходи включват:*

	2015	2014
	BGN'000	BGN'000
Разходи за лихви по получени заеми	3,510	4,344
Обезценка на вземания по предоставени търговски заеми	1,955	37
Обезценка на инвестиции на разположение и за продажба	398	88
Банкови такси по заеми и гаранции	270	240
Обезценка на парични средства (<i>Приложение № 27</i>)	165	-
Разходи за лихви по финансов лизинг	14	-
Нетна загуба от курсови разлики по заеми	-	18
Общо	6,312	4,727

13. РАЗХОД ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ПЕЧАЛБАТА

Отчет за всеобхватния доход (печалба или загуба за годината)	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Данъчна печалба за годината по данъчна декларация	23,042	24,167
Преоценъчен резерв, включен като увеличение в ГДД	(349)	(266)
Данъчна печалба за годината	22,693	23,901
Текущ разход за данък върху печалбата за годината - 10% (2014 г.: 10%)	2,269	2,390
Разход за данък от минали периоди	(76)	-
<i>Отсрочени данъци върху печалбата от:</i>		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	633	39
Общо разход за данък от печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)	2,826	2,429

Равнение на разхода за данъци върху печалбата определен спрямо счетоводния резултат

<i>Счетоводна печалба за годината</i>	28,180	29,720
Данък върху печалбата – 10% (2014 г.: 10%)	2,818	2,972
<i>От непризнати суми по данъчни декларации свързани с:</i>		
увеличения – 11,113 х.лв. (2014 г.: 4,381 х.лв.)	1,111	438
намаления – 10,281 х.лв. (2014 г.: 10,033 х.лв.)	(1,028)	(1,004)
Признати отсрочени данъци възникнали в предходни периоди	1	23
Разход за данък от минали периоди	(76)	-
Общо разход за данък върху печалбата, отчетен в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината)	2,826	2,429

Данъчните ефекти, свързани с другите компоненти от всеобхватния доход са както следва:

	2015 BGN'000			2014 BGN'000		
	Стойност преди данък	Данъчни ефекти, признати в собствения капитал	Стойност нетно от данък	Стойност преди данък	Данъчни ефекти, признати в собствения капитал	Стойност нетно от данък
Компоненти, които нама да бъдат реклафицирани в печалбата или загубата						
(Загуби)/печалби по преоценки на имоти, машини и оборудване	-	-	-	(6)	1	(5)
Последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи	(51)	-	(51)	(310)	-	(310)
Компоненти, които могат да бъдат реклафицирани в печалбата или загубата						
Нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба	193	-	193	113	-	113
Общо друг всеобхватен доход за годината	142	-	142	(203)	1	(202)

14. ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

Другият всеобхватен доход включва:

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба:		
<i>Печалби възникнали през годината</i>	485	250
<i>Намалени с: Рекласификационни корекции на (печалби)/загуби, включени в печалбата или загубата за текущата година</i>	(292)	(137)
Последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи	(51)	(310)
(Загуби)/печалби по преоценки на имоти, машини и оборудване	-	(6)
	142	(203)
Данък върху доходите, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход	-	1
Общ всеобхватен доход за годината	142	(202)

15. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	Земи и сгради		Машины, съоръжения и оборудване		Други		В процес на придобиване		Общо	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Отчетна стойност										
Салдо на 1 януари	131,399	130,870	150,344	148,041	23,795	24,987	7,188	1,122	312,726	305,020
Придобити	158	242	560	1,446	140	657	15,211	9,149	16,069	11,494
Трансфер към имоти, машини и оборудване	956	305	8,003	2,001	38	721	(8,997)	(3,027)	-	-
Трансфер от инвестиционни имоти	127	-	2	-	-	-	-	-	129	-
Ефект от преценка до справедлива стойност	-	-	-	-	14	9	-	-	14	9
Обезценка	-	-	-	(274)	-	(98)	-	-	-	(372)
Отписани	(128)	(18)	(1,906)	(870)	(1,225)	(2,481)	-	(56)	(3,259)	(3,425)
Салдо на 31 декември	132,512	131,399	157,003	150,344	22,762	23,795	13,402	7,188	325,679	312,726
Натрупана амортизация										
Салдо на 1 януари	14,806	10,994	70,972	63,075	15,892	14,046	-	-	101,670	88,115
Начислена амортизация за годината	3,841	3,817	8,495	8,758	2,086	3,808	-	-	14,422	16,383
Отписана амортизация	-	(5)	(1,272)	(867)	(1,084)	(1,962)	-	-	(2,356)	(2,834)
Обезценка	-	-	-	6	-	-	-	-	-	6
Салдо на 31 декември	18,647	14,806	78,195	70,972	16,894	15,892	-	-	113,736	101,670
Балансова стойност на 31 декември	113,865	116,593	78,808	79,372	5,868	7,903	13,402	7,188	211,943	211,056
Балансова стойност на 1 януари	116,593	119,876	79,372	84,966	7,903	10,941	7,188	1,122	211,056	216,905

Към 31.12.2015 г. дълготрайните материални активи на дружеството включват: земи на стойност 33,251 х.лв. (31.12.2014 г.: 32,747 х.лв.) и сгради с балансова стойност 80,614 х.лв. (31.12.2014 г.: 83,846 х.лв.).

Разходите за придобиване на дълготрайни материални активи към 31 декември включват:

- предоставени аванси за:
  - покупка на машини и оборудване – 3,188 х.лв. (31.12.2014 г.: 3,431 х.лв.);
  - строително монтажни дейности – няма (31.12.2014 г.: 841 х.лв.);
- разходи по изграждане на нова складова база - 10,132 х.лв. (31.12.2014 г.: 2,815 х.лв.);
- реконструкция на сгради – няма (31.12.2014 г.: 100 х.лв.);
- други - 82 х.лв. (31.12.2014 г.: 1 х.лв.).

Към 31 декември балансовата стойност на машини, съоръжения и оборудване включва и машини и оборудване, закупени по договори за финансиране по оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика 2007-2013 г. (Приложение № 31), както следва:

- за ново таблетно производство на стойност 8,056 х.лв. (31.12.2014 г.: 8,589 х.лв.);
- за ампулно производство на стойност 5,861 х.лв. (31.12.2014 г.: няма.);

В стойността на другите активи към 31.12.2015 г. са включени и биологични активи - насаждения от жълта акация в размер на 131 х.лв. (31.12.2014 г.: 128 х.лв.).

Оперативен лизинг

Дружеството е предоставило за използване под наем дълготрайни материални активи на свързани лица с балансова стойност към 31.12.2015 г. в размер на 6,263 х.лв. (31.12.2014 г.: 7,074 х.лв.). Също така са предоставени под наем на трети лица дълготрайни материални активи с балансова стойност към 31.12.2015 г. в размер на 228 х.лв. (31.12.2014 г.: 240 х.лв.).

Финансов лизинг

Към 31.12.2015 г. активи с балансова стойност 111 х.лв. са придобити по договори за финансов лизинг (31.12.2014 г.: 166 х.лв.).

Други данни

Отчетната стойност на напълно амортизираните дълготрайни материални активи, които се ползват в дейността на дружеството по групи активи е както следва:

- Сгради – 123 х.лв. (31.12.2014 г.: 150 х.лв.);
- Машини, съоръжения и оборудване – 34,576 х.лв. (31.12.2014 г.: 30,173 х.лв.);
- Транспортни средства – 3,266 х.лв. (31.12.2014 г.: 3,568 х.лв.);
- Стопански инвентар – 6,878 х.лв. (31.12.2014 г.: 5,125 х.лв.);
- Други – 63 х.лв. (31.12.2014 г.: 41 х.лв.).

Към 31.12.2015 г. има учредени тежести върху дълготрайни материални активи на дружеството във връзка с получени заеми както следва:

- Земи и сгради с балансова стойност съответно 22,009 х.лв. и 61,271 х.лв. (31.12.2014 г.: съответно 23,711 х.лв. и 69,152 х.лв.) (*Приложение № 29, Приложение № 34 и Приложение № 40*);
- Залози на оборудване – 38,316 х.лв. (31.12.2014 г.: 26,236 х.лв.) (*Приложение № 29, Приложение № 34 и Приложение № 40*).

Преценка на имоти, машини и оборудване по справедлива стойност

Към 31.12.2011 г. е извършен цялостен преглед и оценка за ценови промени на дълготрайните материални активи със съдействието на независими лицензирани оценители. В резултат на този преглед е направена последната преценка на имотите, машините и оборудването, резултатите от която са счетоводно отчетени.

При тази преценка са приложени следните два основни подхода и оценъчни методи за измерване на справедливата стойност на отделните видове дълготрайни материални активи:

- „Пазарен подход” чрез „Метод на пазарните аналози” - за земята и сградите, за които има реален пазар, наблюдават се аналогови имоти и сделки с тях, и е на лице база за сравнимост - за справедлива стойност е приета пазарната им цена, определена по сравнителния метод;
- „Подход базиран на вещната стойност активите” чрез „Метод на амортизирана възстановителна стойност” - за специализираните сгради, за които липсва реален пазар и съпоставими продажби на аналогови активи - за справедлива стойност се приема тяхната

амортизирана възстановителна стойност при актуални доставни цени, и при хипотеза за тяхното обичайно използване в технологично - обвързан производствено-стопански процес /вкл. срок/ и като са отчетени: физическо износване, функционално и икономическо обезценяване.

От направената преценка тогава е признат преоценъчен резерв в размер на 2,706 х.лв. нетно от обезценка.

Към 31.12.2015 г ръководството на дружеството отново е направило анализ на ценовите промени за ключовите му активи и е определило, че не са налице условия и основание за извършване на нова преценка на активите преди изтичане на приетия обичаен период от пет години (*Приложение № 2.8*).

16. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	Репутация		Права върху интелектуална собственост		Програмни продукти		В процес на придобиване		Общо	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Отчетна стойност										
Салдо на 1 януари	768	768	1,869	2,329	4,180	4,150	131	353	6,948	7,600
Придобити	-	-	49	-	4	30	21	65	74	95
Трансфер	-	-	-	287	-	-	-	(287)	-	-
Отписани	-	-	(444)	(747)	(450)	-	(95)	-	(989)	(747)
Салдо на 31 декември	<u>768</u>	<u>768</u>	<u>1,474</u>	<u>1,869</u>	<u>3,734</u>	<u>4,180</u>	<u>57</u>	<u>131</u>	<u>6,033</u>	<u>6,948</u>
Натрупана амортизация										
Салдо на 1 януари	-	-	1,216	1,186	2,522	1,985	-	-	3,738	3,171
Начислена амортизация за годината	-	-	191	429	269	537	-	-	460	966
Отписана амортизация	-	-	(222)	(399)	(450)	-	-	-	(672)	(399)
Салдо на 31 декември	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1,185</u>	<u>1,216</u>	<u>2,341</u>	<u>2,522</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>3,526</u>	<u>3,738</u>
Балансова стойност на 31 декември	<u>768</u>	<u>768</u>	<u>289</u>	<u>653</u>	<u>1,393</u>	<u>1,658</u>	<u>57</u>	<u>131</u>	<u>2,507</u>	<u>3,210</u>
Балансова стойност на 1 януари	<u>768</u>	<u>768</u>	<u>653</u>	<u>1,143</u>	<u>1,658</u>	<u>2,165</u>	<u>131</u>	<u>353</u>	<u>3,210</u>	<u>4,429</u>

Правата върху интелектуална собственост включват основно продукти от развойна дейност.

Разходите за придобиване на дълготрайни нематериални активи към 31 декември включват:

- разходи за придобиване на разрешения за употреба на лекарствени продукти – 36 х.лв. (31.12.2014 г.: 131 х.лв.);
- разходи за придобиване на програмни продукти - 21 х.лв. (31.12.2014 г.: няма).

Отчетната стойност на напълно амортизираните нематериални дълготрайни активи, които се ползват в дейността на дружеството по групи активи е както следва:

- права върху интелектуална собственост (продукти от развойна дейност) – 764 х.лв. (31.12.2014 г.: 730 х.лв.);
- програмни продукти – 1,412 х.лв. (31.12.2014 г.: 1,668 х.лв.);
- други – 7 х.лв. (31.12.2014 г.: 7 х.лв.).

17. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

	<i>31.12.2015</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2014</i> <i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	<u>22,368</u>	<u>22,555</u>
Трансфер към имоти, машини и оборудване	(129)	-
Нетна загуба от корекция до оценка по справедлива стойност, включена в печалбата или загубата	(79)	(187)
Салдо на 31 декември	<u><u>22,160</u></u>	<u><u>22,368</u></u>

Инвестиционните имоти представляват сгради и прилежащи земи към тях, специално обособени части от сгради за самостоятелна експлоатация, предназначени за отдаване дългосрочно под наем на дъщерни дружества и трети лица. По група активи са както следва:

<i>Група активи</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2014</i> <i>BGN '000</i>
Складови помещения	18,380	18,498
Офиси	2,331	2,310
Производствени сгради	1,056	1,140
Социални обекти	393	420
Общо	<u><u>22,160</u></u>	<u><u>22,368</u></u>

Към 31.12.2015 г. има учредени тежести върху инвестиционни имоти както следва:

- ипотека на складово помещение – 9,308 х.лв.(31.12.2014 г.: 8,095 х.лв.) (*Приложение № 34 и Приложение № 40*);
- залози на прилежащо оборудване – 5,912 х.лв.(31.12.2014 г.: 6,138 х.лв.) (*Приложение № 34*).

Оценки по справедлива стойност

Йерархия на справедливите стойности

Оценките по справедлива стойност на групите инвестиционни имоти са категоризирани като справедливи стойности от Ниво 2 на базата на входящите данни, използвани при техниката за оценяване.

Направената преоценка на инвестиционните имоти до справедлива стойност е повтаряема и се дължи на прилагането на модела на справедливата стойност по МСС 40. Тя се извършва регулярно към датата на всеки годишен финансов отчет. Измерването на справедливата стойност е реализирано със съдействието на независими лицензирани оценители.

Таблицата по – долу показва равнение между началните и крайните салда на справедливите стойности на инвестиционните имоти, оценени на Ниво 2:

	<i>Складови помещения</i>	<i>Офиси</i>	<i>Производствени сгради</i>	<i>Социални обекти</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN'000</i>
Салдо на 1 януари 2014 година	18,622	2,329	1,170	434	22,555
Преоценка до справедлива стойност през печалбата или загубата - нереализирана	(124)	(19)	(30)	(14)	(187)
Салдо на 31 декември 2014 година	18,498	2,310	1,140	420	22,368
Трансфер към имоти, машини и оборудване	-	-	(129)	-	(129)
Преоценка до справедлива стойност през печалбата или загубата - нереализирана	(118)	21	45	(27)	(79)
Салдо на 31 декември 2015 година	18,380	2,331	1,056	393	22,160

Техника за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Таблицата по-долу представя описание на техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност на всички групи от състава на инвестиционните имоти Ниво 2, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни:

Групи активи (Ниво 2)	Подходи и техники за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни
Складови помещения	<i>а. Приходен подход</i> Оценъчна техника: Метод на капитализирания доход от наем като схема за прилагане на дисконтирани парични потоци (основна оценъчна техника)	а. Претеглена норма на възвращаемост б. Срок на реализация на наемни сделки
	<i>б. Разходен метод</i> Оценъчна техника: Метод на база разходи за създаване или подмяна - амортизирана възстановима стойност (като помощна оценка)	Коригирани цени на изграждане на идентични обекти и на доставни цени на аналози на машини и съоръжения
Офиси, производствени сгради и социални обекти	<i>Приходен подход</i> Оценъчна техника: Метод на капитализирания доход от наем като схема за прилагане на дисконтирани парични потоци (основна оценъчна техника)	а. Претеглена норма на възвращаемост б. Срок на реализация на наемни сделки

Ключовите предположения, използвани при изчисленията на справедливата стойност на инвестиционните имоти към 31.12.2015 г. са:

- норма на възвращаемост – от 4,6 % до 8,93 %;
- срок на реализация на наемни сделки - от 3 до 6 месеца;

В резултат на направените изчисления през 2015 г. е установена необходимост от признаване на загуби, нетно от печалбите от преоценка до справедлива стойност в размер на 79 х.лв. (2014 г.: 187 х.лв.) (Приложение № 4).

18. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

Балансовата стойност на инвестициите по дружества е както следва:

		31.12.2015	Участие	31.12.2014	Участие
		BGN '000	%	BGN '000	%
Софарма Трейдинг АД	България	28,557	71.85	28,529	71.89
Бриз ООД	Латвия	22,270	66.13	22,270	66.13
Медика АД	България	21,832	66.72	-	-
Унифарм АД	България	19,448	49.99	19,448	49.99
Софарма Украйна	Украйна	16,991	100.00	9	100.00
Биофарм Инженеринг АД	България	8,384	97.15	8,384	97.15
Иванчич и синове	Сърбия	5,739	51.00	5,739	51.00
Момина крепост АД	България	4,833	92.78	2,701	52.98
Витамина АД	Украйна	1,980	99.56	3,544	99.56
Фармалогистика АД	България	1,058	78.37	1,911	76.54
Софарма Билдингс АДСИЦ	България	573	40.75	595	40.75
Софарма Казахстан ЕООД	Казахстан	502	100.00	502	100.00
Електронкомерс ЕООД	България	384	100.00	384	100.00
Софарма Варшава ЕООД	Полша	323	100.00	323	100.00
Фито Палаузово АД	България	25	95.00	95	95.00
Общо		132,899		94,434	

Към 31.12.2015 г. съставът на инвестициите в дъщерни дружества обхваща и инвестицията в дъщерното дружество Софарма Поланд ООД - в ликвидация, Полша, която е напълно обезценена (31.12.2014 г.: напълно обезценени са инвестициите в Софарма Поланд ООД - в ликвидация, Полша, Екстаб Корпорейшън, САЩ и Софарма, САЩ).

Софарма АД притежава пряко или косвено контрол върху изброените по-горе дружества.

Предметът на дейност на дъщерните дружества и датата на придобиване е както следва:

- Фармалогистика АД - предмет на дейност: вторична опаковка и отдаване под наем на недвижими имоти. Дата на придобиване – 15.08.2002 г.
- Електронкомерс ЕООД - предмет на дейност: търговия, транспортиране и разфасовка на радиоактивни материали и ядрена техника, битова електроника и електротехника. Дата на придобиване – 09.08.2005 г.
- Софарма Поланд ООД - в ликвидация- предмет на дейност: изследване на пазара и общественото мнение. Дата на придобиване – 16.10.2003 г. Дружеството е в процедура на ликвидация.
- Софарма – Трейдинг АД - предмет на дейност: търговия с лекарствени средства. Дата на придобиване – 08.06.2006 г.
- Биофарм Инженеринг АД - предмет на дейност: производство и търговия с инфузионни разтвори. Дата на придобиване – 10.03.2006 г.
- Фито Палаузово АД – предмет на дейност: производство, събиране добив и

реализация на билки и лечебни растения. Дата на придобиване (от вливане на Българска роза – Севтополис АД) – 01.01.2014 г.

- Витамин АД – предмет на дейност: производство и търговия на фармацевтични продукти. Дата на придобиване – 18.01.2008 г.

- Иванчич и синове ООД - предмет на дейност: производство и търговия на фармацевтични продукти. Дата на придобиване – 10.04.2008 г.

- Софарма Билдингс АДСИЦ - предмет на дейност: инвестиране на парични средства набрани чрез издаване на ценни книжа в недвижими имоти (секюритизация на недвижими имоти) посредством покупка на право на собственост и други вещни права върху недвижими имоти, отдаване под наем, лизинг, аренда и/или продажбата им. Дата на придобиване – 04.08.2008 г.

- Момина крепост АД – предмет на дейност: разработване, внедряване и производство на медицински изделия за хуманната и ветеринарната медицина. Дата на придобиване 01.01.2008 г.

- Бриз ООД - предмет на дейност: търговия с фармацевтични продукти. Дата на придобиване – 10.11.2009 г.

- Унифарм АД - предмет на дейност: производство и търговия на фармацевтични продукти. Дата на придобиване 27.10.2010 г.

- Софарма Варшава ЕООД - предмет на дейност: изследване на пазара и общественото мнение. Дата на придобиване – 23.11.2010 г.

- Софарма Украйна ЕООД – предмет на дейност: търговия с фармацевтични продукти. Дата на придобиване – 07.08.2012 г.

- ТОО Софарма Казахстан - предмет на дейност: търговия с лекарствени средства. Дата на учредяване – 30.09.2014 г.

- Екстаб Корпорация - предмет на дейност: управление на финансови активи и портфейлни инвестиции. Дата на придобиване 05.08.2009 г. На 14.05.2015 г. дружеството продава 75 % от инвестицията си в Екстаб Корпорация – САЩ.

- Софарма САЩ – търговия с фармацевтични продукти и хранителни добавки. Дата на придобиване – 25.04.1997 г. Към 31.12.2015 г. инвестицията в това дружество е отписана, тъй като същото е суспендирано в САЩ.

- Медика АД – предмет на дейност: производство на превързочни и санитарно – хигиенни материали и готови лекарствени средства. Дата на придобиване – 26.10.2015 г.

Акциите на Софарма Трейдинг АД се търгуват на фондовата борса като средномесечната цена на реализирани сделки за м. декември 2015 г. е 5.29 лв. на акция (м. декември 2014 г.: 5.53 лв.). Доходът на една акция на база нетни активи за 2015 г. е 2.00 лв. (2014 г.: 1.90 лв.).

Акциите на Момина крепост АД се търгуват на фондовата борса като средномесечната цена на реализирани сделки за м. декември 2015 г. е 2.12 лв. на акция (м. декември 2014 г.: 3.28 лв.). Доходът на една акция на база счетоводни нетни активи за 2015 г. е 2.82 лв. (2014 г.: 2.92 лв.).

Акциите на Софарма Билдингс АДСИЦ са търгувани на фондовата борса в ограничени обеми и през м. декември 2015 г. няма сделки (м. декември 2014 г.: няма сделки). Доходът на една акция на база счетоводни нетни активи за 2015 г. е 2.16 лв. (2014 г.: 2.24 лв.).

Акциите на Унифарм АД се търгуват на фондовата борса като средномесечната цена на реализирани сделки за м. декември 2015 г. е 3.83 лв. на акция (м. декември 2014 г.: 3.21 лв.). Доходът на една акция на база счетоводни нетни активи за 2015 г. е 2.95 лв. (2014 г.: 3.01 лв).

Акциите на Медика АД се търгуват на фондовата борса като за м. декември 2015 г. няма сделки (м. декември 2014 г.: 3.22 лв.). Доходът на една акция на база счетоводни нетни активи за 2015 г. е 2.90 лв. (2014 г.: 2.63лв).

Движението на инвестициите в дъщерни дружества е представено по-долу:

<i>Цена на придобиване</i>	<i>Инвестиции в дъщерни дружества</i>	
	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	110,630	98,659
Увеличение на капитала	24,326	-
Трансфер от асоциирани дружества	21,832	-
Придобити допълнителни участия	2,235	13,101
Продадени участия без загуба на контрол	(25)	(1,632)
Новопридобити дъщерни дружества	-	502
Салдо на 31 декември	158,998	110,630
 <i>Начислена обезценка</i>		
Салдо на 1 януари	16,196	13,316
Начислена обезценка	9,903	2 880
Салдо на 31 декември	26,099	16,196
Балансова стойност на 31 декември	132,899	94,434
Балансова стойност на 1 януари	94,434	85,343

През 2015 г. няма новоучредени дъщерни дружества (2014 г.: ТОО Софарма Казахстан).

На 30.09.2015 г. е подписан договор за преобразуване чрез вливане между Софарма АД (приемащо дружество) и Момина крепост АД (преобразуващо се дружество). На 21.01.2016 г. Софарма АД е депозирало в Комисията за финансов надзор споразумение за прекратяване по взаимно съгласие на горесцитирания договор за преобразуване чрез вливане. Решението за прекратяването на процедурата е взето в интерес и на двете дружества и с цел запазване на добрите им пазарни позиции.

Обезценка на инвестиции в дъщерни дружества

На всяка дата на отчета за финансовото състояние ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции в дъщерни дружества. Като основни индикатори за обезценка се приемат: значително редуциране на обема (над 25%) или преустановяване дейността на дружеството, в което е инвестирано; отчитане на загуби за по-продължителен период от време (над три години), както и отчитане на отрицателни нетни активи или активи под регистрирания основен акционерен капитал. Изчисленията са направени от ръководството със съдействието на независими лицензирани оценители. Като база за прогнозите на паричните потоци преди данъци са използвани финансовите бюджети, разработени от съответните дружества, покриващи три до пет годишен период, както и други средносрочни и дългосрочни планове и намерения за развитието им, вкл. прогнози за основни икономически показатели на национално ниво и на ниво ЕС/Балканите. Ключовите предположения, използвани при изчисленията на възстановимата стойност към 31.12.2015 г са:

- норма на растеж – от 0 % до 17,7 %;
- ръст в следпрогнозния период при изчисление на терминална стойност - 1,5 % до 5%;
- лихвен процент /цена на дълга/ - от 2,1 % до 26,4 %;
- дисконтова норма (на база WACC) – от 6,9 % до 36,9 %.

Ключовите предположения, използвани при изчисленията са определени конкретно за всяко дружество, третирано като отделна единица, генерираща парични потоци, и съобразно неговата специфика на дейността, бизнес средата и рисковете.

Тестовите и преценките на ръководството за обезценка на инвестициите са направени през призмата на неговите прогнози и намерения относно бъдещите икономически изгоди, които се очаква да бъдат получени от дъщерните дружества, включително търговски и промишлен опит, осигуряване на позиции на български и чуждестранни пазари, очакванията за бъдещи продажби и пр.

В резултат на направените изчисления през 2015 г. е установена необходимост от признаване на обезценка на определени инвестиции в дъщерни предприятия в размер на 8,567 х.лв. (2014 г.: 2,880 х.лв.) (*Приложение № 10*).

19. ИНВЕСТИЦИИ В АСОЦИИРАНИ ДРУЖЕСТВА

Към 31.12.2014 г. балансовата стойност на инвестициите в асоциирани дружества е в размер на 7,015 х.лв. и включва участие в размер на 24.38 % от капитала в Медика АД.

Медика АД е с предмет на дейност производство на превързочни и санитарно – хигиенни материали и готови лекарствени средства.

На 26.10.2015 г. Софарма АД придобива 3,080,000 броя акции на Медика АД, в резултат на което последното се трансформира в дъщерно дружество.

Движението на инвестициите в асоциирани дружества е представено по – долу:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	7,015	-
Придобиване на акции	14,818	3,152
Продажба на акции	(1)	(15)
Трансфер към дъщерни дружества	(21,832)	-
Трансфер от инвестиции на разположение и за продажба (Ниво 3)	-	3,878
Балансова стойност на 31 декември	-	7,015

Обезценка на инвестиции в асоциирани дружества

На всяка дата на отчета за финансовото състояние ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции в асоциирани дружества. Като основни индикатори за обезценка се приемат: значително редуциране на обема (над 25%) или преустановяване дейността на дружеството, в което е инвестирано; отчитане на загуби за по-продължителен период от време (над три години), както и отчитане на отрицателни нетни активи или активи под регистрирания основен акционерен капитал. Изчисленията са направени от ръководството със съдействието на независими лицензирани оценители. Като база за прогнозите на паричните потоци преди данъци са използвани финансовите бюджети, разработени от съответните дружества, покриващи три до пет годишен период, както и други средносрочни и дългосрочни планове и намерения за развитието им, вкл. прогнози за основни икономически показатели на национално ниво и на ниво ЕС/Балканите. Ключовите предположения, използвани при изчисленията на възстановимата стойност към 31.12.2014 г. са:

- норма на растеж – 2 %;
- ръст в следпрогнозния период при изчисление на терминална стойност - 2 %;
- лихвен процент /цена на дълга/ - 7 %;
- дисконтова норма (на база WACC) – 8.9 %.

Тестовите и преценките на ръководството за обезценка на инвестициите са направени през призмата на неговите прогнози и намерения относно бъдещите икономически изгоди, които се очаква да бъдат получени от асоциираните дружества, включително търговски и промишлен опит, осигуряване на позиции на български и чуждестранни пазари, очакванията за бъдещи продажби и пр.

В резултат на направените изчисления през 2014 г. не е установена необходимост от признаване на обезценка на инвестициите в асоциираното дружество.

20. ИНВЕСТИЦИИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗА ПРОДАЖБА

Инвестициите (финансови активи) на разположение и за продажба, по балансова стойност, включват участия (акции) в следните дружества:

	31.12.2015	Участие	31.12.2014	Участие
	BGN '000	%	BGN '000	%
Доверие Обединен Холдинг АД	2,102	14.90	1,836	9.90
Олайнфарм АД – Латвия	1,553	0.77	1,256	0.77
Лавена АД	1,296	9.12	1,007	8.49
Екстаб Фарма Инк - САЩ	290	5.00	-	-
Хидроизомат АД	132	10.65	202	10.63
Елана Агрокредит АД	67	1.26	102	1.95
Софарма имоти АД	37	0.05	-	-
Тодоров АД	22	4.74	26	4.70
Екобулпак АД	7	1.48	7	1.48
Уникредит Булбанк АД	3	0.001	3	0.001
Химимпорт АД	1	0.00003	-	-
Общо	5,510		4,439	

Всички горепосочени дружества с изключение на Олайнфарм АД, Латвия и Екстаб Фарма Инк, САЩ са със седалище и дейност в България.

Справедливата цена на акция към 31 декември е както следва:

Инвестиции на разположение и за продажба	Брой акции	31.12.2015	Справедлива стойност по отчета за финансовото състояние	Брой акции	31.12.2014	Справедлива стойност по отчета за финансовото състояние
		Справедлива цена на акция			Справедлива цена на акция	
		BGN	BGN		BGN	BGN
Доверие Обединен Холдинг АД	2,791,352	0.75	2,102	1,854,352	0.83	1,836
Олайнфарм АД – Латвия	108,500	14.31	1,553	108,500	12.10	1,256
Лавена АД	24,309	53.31	1,296	22,641	44.01	1,007
Хидроизомат АД	318,301	0.41	132	317,901	0.90	202
Елана Агрокредит АД	64,350	1.03	67	100,000	1.02	102
Софарма имоти АД	8,695	4.28	37	-	-	-
Тодоров АД	161,014	0.14	22	159,919	0.25	26
Химимпорт АД	1,000	1.38	1	-	-	-
Общо			5,210			4,429

Инвестициите в Екобулпак АД, Уникредит Булбанк АД и Екстаб Фарма Инк, САЩ са оценени и представени по цена на придобиване.

Таблицата по-долу представя инвестициите на разположение и за продажба на дружеството, които се оценяват на повтаряема база по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние:

Йерархия на справедливите стойности

Таблицата по – долу показва равнение между началните и крайните салда на справедливите стойности на Ниво 1, Ниво 2 и Ниво 3:

<i>Участия (акции) на разположение и за продажба</i>	<i>Справедлива стойност 31.12.2015</i>	<i>Ниво 1</i>	<i>Ниво 2</i>	<i>Ниво 3</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Доверие Обединен Холдинг АД	2,102	-	-	2,102
Олайнфарм АД – Латвия	1,553	1,553	-	-
Лавена АД	1,296	-	1,296	-
Хидроизомат АД	132	-	132	-
Елана Агрокредит АД	67	67	-	-
Софарма имоти АД	37	37	-	-
Тодоров АД	22	22	-	-
Химимпорт АД	1	1	-	-
Общо	5,210	1,680	1,428	2,102

<i>Участия (акции) на разположение и за продажба</i>	<i>Справедлива стойност 31.12.2014</i>	<i>Ниво 1</i>	<i>Ниво 2</i>	<i>Ниво 3</i>
	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Доверие Обединен Холдинг АД	1,836	-	-	1,836
Олайнфарм АД - Латвия	1,256	1,256	-	-
Лавена АД	1,007	-	1,007	-
Хидроизомат АД	202	-	202	-
Елана Агрокредит АД	102	102	-	-
Тодоров АД	26	26	-	-
Общо	4,429	1,384	1,209	1,836

Таблицата по – долу показва равнение между началните и крайните салда на справедливите стойности на Ниво 1, Ниво 2 и Ниво 3:

<i>Участия (акции) на разположение и за продажба</i>	<i>Ниво 1 BGN'000</i>	<i>Ниво 2 BGN'000</i>	<i>Ниво 3 BGN'000</i>	<i>Общо BGN'000</i>
Салдо към 1 януари 2014 година	1,454	1,327	4,071	6852
Покупки	2	75	1,347	1,424
Продажби	-	(121)	(10)	(131)
Трансфер към инвестиции в асоциирани дружества (Приложение № 19)	-	-	(3,878)	(3,878)
Реализирана печалба/(загуба), включена в текущата печалба и загуба за годината в статията Финансови приходи - <i>Нетна печалба от операции с ценни книжа</i>	-	(2)	2	-
Нереализирана загуба, включена в текущата печалба и загуба за годината (Приложение № 12)	(8)	(80)	-	(88)
Нереализирана печалба/(загуба), нетно, включена в друг всеобхватен доход (Приложение № 14)	(64)	10	304	250
Салдо към 31 декември 2014 година	1,384	1,209	1,836	4,429
Покупки	106	94	894	1,094
Емисии на акции	68	-	-	68
Продажби	(180)	(3)	-	(183)
Реализирана печалба/(загуба), включена в текущата печалба и загуба за годината в статията Финансови приходи - <i>Нетна печалба от операции с ценни книжа</i>	7	-	-	7
Нереализирана загуба, включена в текущата печалба и загуба за годината (Приложение № 12)	(4)	(70)	(324)	(398)
Нереализирана печалба/(загуба), нетно, включена в друг всеобхватен доход (Приложение № 14)	299	198	(304)	193
Салдо към 31 декември 2015 година	1,680	1,428	2,102	5,210

Техники за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Таблицата по-долу показва техниките за оценяване към 31.12.2015 г., използвани при оценките по справедлива стойност на ниво 2 и ниво 3, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни:

<i>Участия (акции) на разположение и за продажба</i>	<i>Подходи и техники за оценяване</i>	<i>Значими ненаблюдаеми входящи данни, значително коригирани наблюдаеми данни и средни стойности</i>
Ниво 2	<i>Подход на пазарните сравнения: Оценъчна техника: Метод на пазарните множители</i>	-
Ниво 3	<i>а. Приходен подход Оценъчна техника: Метод на дисконтираните парични потоци</i>	* прогнозен годишен темп на нарастване на приходите * следпрогнозен ръст на нарастване на приходите * прогнозен годишен темп на ръст в разходите * дисконтова норма (на база WACC)
	<i>б. Пазарен подход Оценъчна техника: Метод на пазарните множители (помощна оценка)</i>	-

Количествена информация за оценките по справедлива стойност Ниво 3

Таблицата по-долу представя количествена информация относно оценките по справедлива стойност, при които са използвани значими ненаблюдаеми входящи данни Ниво 3:

<i>Техника на оценяване</i>	<i>Ненаблюдаеми входящи данни</i>	<i>Диапазон средно претеглена величина</i>	<i>Взаимовръзка между значимите ненаблюдаеми входящи данни и оценяването по справедлива стойност – чувствителност спрямо ключовите предположения</i>
<i>Дисконтирани парични потоци</i>			Приблизително оценената справедлива стойност би се увеличила (намалила), ако:
	* прогнозен годишен темп на нарастване на приходите	* 1 % (среднопретеглен 1%)	* прогнозният годишен темп на нарастване на приходите е по-висок (по-нисък);
	* следпрогнозен ръст на нарастване на приходите	* 2 % (среднопретеглен 2%)	* следпрогнозният ръст на нарастване на приходите е по-висок (по-нисък);
	* прогнозен годишен темп на ръст в разходите	* 0 % (среднопретеглен 0%)	* прогнозният годишен темп на ръст на разходите е по-нисък (по-висок);
	* дисконтова норма (на база WACC)	* 10 % (среднопретеглен 10 %)	* дисконтовата норма е по-ниска (по-висока).

Анализ на чувствителността

Анализът на чувствителността на справедливата стойност на участия (акции) на разположение и за продажба Ниво 3 по отношение на значимите ненаблюдаеми входящи данни, се основава на разумно възможните промени (увеличение или намаление) с 0.5 % на всеки отделен от посочените показатели:

а. изменение на EBITDA

б. изменение на следпрогнозен ръст на приходите

в. дисконтовата норма (на база WACC)

като се приема, че останалите остават непроменени.

Ефектите от промяна на значимите ненаблюдаеми входящи данни Ниво 3 върху: *а) справедливата стойност* на оценяваните активи Ниво 3, *б) текущата печалба за годината* и *в) собствения капитал - компонент Резерв по финансови активи на разположение и за продажба* към 31.12.2015 г. са представени в таблицата по-долу:

<i>Значими ненаблюдаеми входящи данни</i>	<i>Справедлива стойност на участието (акции) на разположение и за продажба (Ниво 3)</i>		<i>Текуща печалба за годината</i>		<i>Собствен капитал - компонент Резерв по финансови активи на разположение и за продажба</i>	
	<i>Увеличение</i>	<i>Намаление</i>	<i>Увеличение</i>	<i>Намаление</i>	<i>Увеличение</i>	<i>Намаление</i>
<i>Ефект в BGN'000</i>						
31 декември 2015 година						
Изменение на EBITDA	66	(66)	-	(66)	66	-
Изменение на следпрогнозен ръст на приходите	148	(131)	-	(131)	148	-
Дисконтова норма (на база WACC)	(210)	233	(210)	-	-	233

21. ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Дългосрочните вземания от свързани предприятия включват:

	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Предоставени дългосрочни заеми	20,213	32,857
Вземане по дългосрочно предоставен депозит по наем	292	293
Общо	20,505	33,150

Дългосрочните заеми са предоставени на дружества, свързани чрез ключов управленски персонал.

Условията по предоставените дългосрочни заеми на свързани предприятия са както следва:

Вид валута	Договорена сума '000	Падеж	Лихвен %	31.12.2015		31.12.2014	
				BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
					<i>в т.ч.</i>		<i>в т.ч.</i>
					<i>лихва</i>		<i>лихва</i>
Евро	16,177	01.12.2018	5.00%	13,074	18	26,038	217
Евро	3,272	01.12.2018	5.00%	7,139	739	6,819	419
				20,213	757	32,857	636

Предоставените дългосрочни заеми на свързани предприятия са с цел подпомагане при финансиране на дейности на тези предприятия по общи стратегически цели. Те са обезпечени със залози на ценни книжа (акции).

Вземанието по дългосрочно предоставен депозит е от дружество, свързано чрез основен акционер по сключен договор за наем на административни офиси с краен срок 01.08.2022 г.

22. ДРУГИ ДЪЛГОСРОЧНИ ВЗЕМАНИЯ

Другите дългосрочни вземания представляват вземания по продадена инвестиция в дъщерно дружество, с отложено плащане до приключване на нормативно определени действия по регистрации на разрешения на медицински продукти, в размер на 3,257 х.лв. и с очакван падеж 31.12.2018 г. (към 31.12.2014 г.: предоставен заем на трето лице с падеж 02.08.2016 г. и договорен годишен лихвен процент в размер на 8.08 % на обща стойност към 31.12.2014 г. в размер на 6 х.лв.).

23. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

Материалните запаси на дружеството включват:

	31.12.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Материали	27,868	25,754
Готова продукция	22,841	22 282
Полуфабрикати	5,262	3,809
Незавършено производство	5,255	5,303
Стоки	475	212
Общо	61,701	57,360

Материалите по видове са както следва:

	31.12.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Основни материали	24,864	23,384
Материали в процес на доставка	2,151	1,323
Технически материали	469	536
Резервни части	218	211
Спомагателни материали	120	243
Други	46	57
Общо	27,868	25,754

Основните материали по видове са както следва:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Субстанции	13,924	13,380
Химикали	4,154	4,346
Ампули	2,063	2,141
Опаковъчни материали	1,675	1,158
ПВС и алуминиево фолио	1,254	1,051
Билки	999	816
Туби	606	193
Флакони	189	299
Общо	24,864	23,384

Наличната продукция към 31 декември включва:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Таблетни форми	15,482	14,312
Ампулни форми	2,916	3,980
Сиропи	2,535	1,723
Унгвенти	951	664
Капки	387	353
Инхалатори	334	627
Лиофилни продукти	122	527
Супозитории	114	96
Общо	22,841	22,282

Към 31.12.2015 г. върху налични материални запаси на дружеството с балансова стойност в размер на 31,341 х.лв. има учредени залози като обезпечение по получени банкови заеми (31.12.2014 г.: 30,388 х.лв.) (Приложение № 34 и Приложение № 40).

24. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Вземанията от свързани предприятия включват:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Вземания от дъщерни предприятия	59,515	79,618
Обезценка на несъбираеми вземания	(3,025)	(2,286)
	56,490	77,332
Вземания от дружества свързани чрез ключов управленски персонал	21,545	22,173
Общо	78,035	99,505

Вземанията от свързани предприятия по видове са както следва:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Вземания по продажби на продукцията и материали	50,847	69,473
<i>Обезценка на несъбираеми вземания</i>	<u>(1,062)</u>	<u>(2,278)</u>
	49,785	67,195
Предоставени търговски заеми	30,213	32,318
<i>Обезценка на несъбираеми вземания</i>	<u>(1,963)</u>	<u>(8)</u>
	28,580	32,310
Общо	<u>78,035</u>	<u>99,505</u>

Вземанията по продажби са безлихвени и от тях 28,364 х.лв. са левови (31.12.2014 г.: 26,776 х.лв.) и в евро – 21,421 х.лв. (31.12.2014 г.: 40,419 х.лв.).

Най-съществени по размер са вземанията от дъщерно дружество с предмет на дейност търговия на лекарствени средства с размер към 31.12.2015 г. – 27,103 х.лв. или 54,44 % от всички вземания по продажби на продукцията и материали на свързани лица (31.12.2014 г.: 28,390 х.лв. – 42,25 %).

Обичайно дружеството договаря с дъщерните си дружества срок на плащане на вземанията по продажби на продукцията от 180 дни, а за вземания по продажби на материали (вкл. субстанции) до 90 дни.

Дружеството е определило период до 270 дни общо, за който не начислява обичайно лихви на контрагентите по продажби – свързани лица, като това е съобразено със спецификата на крайните потребители - болници, здравна каса и други. Забава след този срок е приета от дружеството като индикатор за обезценка. Ръководството преценява на индивидуална база събираемостта като анализира конкретните вземания и обстоятелствата по забавата за начисляване на обезценка.

Възрастовата структура на непадежиралите (редовни) търговски вземания от свързани лица е както следва:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
до 30 дни	9,368	14,888
от 31 до 90 дни	22,850	18,332
от 91 до 180 дни	7,269	4,747
от 181 до 240 дни	838	1,708
над 241	<u>1,372</u>	<u>1,238</u>
Общо	<u>41,697</u>	<u>40,913</u>

Възрастовата структура на просрочени необезценени търговски вземания от свързани лица е както следва:

	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
от 31 до 90 дни	7	178
от 91 до 180 дни	1,712	4,224
от 180 дни до 365 дни	6,369	15,942
Общо	8,088	20,344

Просрочените необезценени вземания са основно от дъщерни дружества, които са в процес на изпълнение на цели на групата по разширяване на пазарния ѝ дял, налагане на продуктите ѝ и стратегическите ѝ цели за присъствие на територията, на която те функционират. Методите и схемите на събираемост са под текущо наблюдение на ниво „дружество” и на ниво ”група” и са съобразени с реализацията на пазарните цели на групата.

Възрастовата структура на просрочени обезценени търговски вземания от свързани лица е както следва:

	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
над 1 г	1,062	8 216
Обезценка	(1,062)	(2 278)
Общо	-	5 938

Просрочените вземания са частично обезценени като са взети пред вид обезпеченията, които са предоставили дружествата-длъжници, основно под формата на залози на дружествени дялове и ценни книжа.

Движението на коректива за обезценка, свързан с вземанията по продажби на продукция и материали от свързани лица е както следва:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	2,278	171
Отчетена обезценка	120	2,183
Трансфер към обезценка на инвестиции в дъщерни дружества	(1,336)	-
Възстановена обезценка	-	(76)
Салдо на 31 декември	1,062	2,278

Към 31.12.2015 г. са учредени особени залози като обезпечение по получени банкови заеми върху вземания от свързани лица в размер на 18,229 х.лв. (31.12.2014 г.: 16,229 х.лв.) (*Приложение № 34*)

Предоставените заеми на свързани предприятия по видове свързани дружества са както следва:

	31.12.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Вземания от дружества свързани чрез ключов управленски персонал	21,545	22,107
Вземания от дъщерни дружества	8,668	10,211
Обезценка на търговски заеми	(1,963)	(8)
	<u>6,705</u>	<u>10,203</u>
Общо	<u>28,250</u>	<u>32,310</u>

Движението на коректива за обезценка, свързан с предоставените заеми на свързани лица е както следва:

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Салдо на 1 януари	<u>8</u>	<u>7</u>
Отчетена обезценка	<u>1,955</u>	<u>1</u>
Салдо на 31 декември	<u>1,963</u>	<u>8</u>

Условията, при които са предоставени заемите на свързани предприятия са както следва:

Вид валута	Договорена сума '000	Падеж	Лихвен %	31.12.2015		31.12.2014	
				BGN'000	BGN'000 в т.ч. лихва	BGN'000	BGN'000 в т.ч. лихва
на дружества свързани чрез ключов управленски персонал							
евро	12,577	31.12.2016	4.50%	8,310	26	9,537	18
евро	7,845	31.12.2016	4.50%	7,982	146	7,632	155
лева	6,000	31.12.2016	5.50%	4,636	1	1,236	26
лева	1,300	31.12.2016	5.50%	503	42	477	17
лева	190	31.12.2016	5.50%	114	-	128	1
лева	34,020	31.12.2015	5.50%	-	-	3,097	9
на дъщерни дружества							
евро	2,770	31.12.2016	6.10%	5,087	-	6,711	1,294
лева	3,552	31.12.2016	5.50%	1,568	42	2,903	158
лева	600	31.12.2016	5.50%	50	-	151	-
щ.дол	205	31.12.2015	3.50%	-	-	355	26
щ.дол	25	31.12.2015	3.50%	-	-	46	5
щ.дол	20	31.12.2015	3.50%	-	-	37	5
				<u>28,250</u>	<u>257</u>	<u>32,310</u>	<u>1,714</u>

Предоставените краткосрочни заеми на свързани предприятия са с цел подпомагане финансиране на дейности на тези предприятия по общи стратегически цели. Те са обезпечени със залози на дружествени дялове и ценни книжа (акции).

25. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ

Търговските вземания включват:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Вземания от клиенти	21,185	23,378
Обезценка на трудносъбираеми и несъбираеми вземания	(631)	(1,003)
	<u>20,554</u>	<u>22,375</u>
Предоставени аванси	912	1,022
Общо	<u>21,466</u>	<u>23,397</u>

Вземанията от клиенти са безлихвени и от тях – 498 х.лв. са левови (31.12.2014 г.: 337 х.лв.), в евро – 18,551 х.лв. (31.12.2014 г.: 19,705 х.лв.), в щатски долари – 1,505 х.лв. (31.12.2014 г.: 950 х.лв.) и в полски злоти – няма (31.12.2014 г.: 1,383 х.лв.)

Един основен контрагент на дружеството формира около 81,67 % от вземанията от клиенти (за 2014 г. – трима основни контрагента формират 83,41 %).

Обичайно дружеството договаря с клиентите срок на плащане на вземанията по продажби от 60 до 180 дни, освен в случаите когато се разработват нови пазари и продукти и се привличат нови търговски контрагенти.

Дружеството е определило обичаен период от 180 дни, за който не начислява лихви на клиентите. Забава след този срок е приета от дружеството като индикатор за обезценка. Ръководството преценява събираемостта като анализира индивидуалната експозиция на клиента, възможностите за погасяване и взема решение относно начисляването на обезценка.

Към 31.12.2015 г. са учредени особени залози като обезпечение по получени банкови заеми върху търговски вземания в размер на 20,554 х.лв. (31.12.2014 г.: 22,246 х.лв.).

Възрастовата структура на непадежиралите (редовни) търговски вземания е както следва:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
до 30 дни	10,963	1,330
от 31 до 90 дни	8,371	13,093
от 91 до 180 дни	<u>168</u>	<u>799</u>
Общо	<u>19,502</u>	<u>15,222</u>

Възрастовата структура на просрочени необезценени търговски вземания е както следва:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
от 31 до 90 дни	480	6,838
от 91 до 180 дни	224	240
от 181 до 365 дни	348	47
над 1 г.	-	28
Общо	1,052	7,153

Възрастовата структура на просрочени обезценени търговски вземания е както следва:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
до 30 дни	-	262
от 91 до 180 дни	54	112
над 1 г.	577	629
Обезценка	(631)	(1,003)
	-	-

Движението на коректива за обезценка е както следва:

	2015	2014
	BGN '000	BGN '000
Салдо на 1 януари	1,003	582
Отчетена обезценка	105	637
Отписани суми като несъбираеми	(3)	(198)
Възстановена обезценка	(474)	(18)
Салдо на 31 декември	631	1,003

Предоставените аванси на доставчици към 31 декември са за покупка на:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Материални запаси	608	693
Услуги	304	329
Общо	912	1,022

Предоставените аванси са текущи. От тях в лева са 550 х.лв. (31.12.2014 г.: 864 х.лв.), в евро - 100 х.лв. (31.12.2014 г.: 95 х.лв.) и в щатски долари – 262 х.лв. (31.12.2014 г.: 63 х.лв.).

26. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ

Другите вземания и предплатени разходи включват:

	31.12.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Данъци за възстановяване	3,104	6,515
Предоставени заеми на трети лица	2,481	1,119
Обезценка на несъбираеми вземания	-	(37)
	<u>2,481</u>	<u>1,082</u>
Предплатени разходи	849	2,989
Вземания по предоставени депозити като гаранции	236	250
Предоставени средства на инвестиционен посредник	199	125
Съдебни и присъдени вземания	2,151	2,099
Обезценка на съдебни вземания	(2,151)	(2,099)
	-	-
Предоставени обезпечения по съдебни дела	-	863
Други	12	77
Общо	<u>6,881</u>	<u>11,901</u>

Данъците за възстановяване включват:

	31.12.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Акциз	2,616	3,990
Корпоративен данък	430	1,923
Данък върху добавена стойност	58	602
Общо	<u>3,104</u>	<u>6,515</u>

Условията, при които са предоставени заеми на трети лица са както следва:

Вид валута	Договорена сума '000	Падеж	Лихвен %	31.12.2015		31.12.2014	
				BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
					<i>в т.ч. лихва</i>		<i>в т.ч. лихва</i>
Лева	1,476	31.12.2016	7.00%	1,570	94	751	38
Лева	949	23.06.2016	5.50%	911	6	281	1
Лева	50	14.10.2015	5.50%	-	-	50	-
				<u>2,481</u>	<u>100</u>	<u>1,082</u>	<u>39</u>

Предоставените краткосрочни заеми на трети лица са с цел подпомагане за финансиране на дейности на тези предприятия по общи стратегически цели. Те са обезпечени със залози на ценни книжа (акции) и вземания.

Предплатените разходи включват:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Застраховки	396	416
Абонаменти	353	301
Лицензионни и патентни такси	35	36
Наеми	12	1,660
Ваучери	4	1
Реклама	-	435
Медицинско обслужване	-	23
Други	49	117
Общо	849	2,989

Предоставени депозити като гаранции включват:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Гаранции по договори за строителство	88	110
Гаранции по договори за доставка на горива	86	88
Гаранции за доставка на съобщителни услуги	34	34
Други	28	18
Общо	236	250

27. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

Паричните средства включват:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
<i>Парични средства в разплащателни сметки</i>	3,845	3,301
<i>Обезценка на парични средства в разплащателни сметки</i> <i>(Приложение № 12)</i>	(165)	-
Нетно изменение на парични средства в разплащателни сметки	3,680	3,301
Парични средства в каса	56	156
Блокирани парични средства по издадени банкови гаранции	9	21
Парични средства и парични еквиваленти за парични потоци	3,745	3,478
Блокирани парични средства по съдебен иск	-	598
Общо	3,745	4,076

Паричните средства по разплащателните сметки са: в лева – 2,124 х.лв. (31.12.2014 г.: 1,400 х.лв.), в евро – 597 х.лв. (31.12.2014 г.: 997 х. лв.), в щатски долари – 799 х.лв. (31.12.2014 г.: 781 х.лв.) и в други валути – 160 х.лв. (31.12.2014 г.: 123 х.лв.).

Постигнатият усреднен лихвен процент е от 0,01 % до 0,07 % (31.12.2014 г.: от 0,01 % до 0,06%).

Паричните средства в каса са: в лева – 47 х.лв. (31.12.2014 г.: 144 х.лв.) и в други валути – 9 х.лв. (31.12.2014 г.: 11 х.лв.).

По разплащателна сметка във валута към 31.12.2014 г. има активен обезпечителен запор по съдебно дело в размер на 598 х.лв (372 х.щ.д.).

28. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

Основен акционерен капитал

Към 31.12.2015 г. регистрираният акционерен капитал на Софарма АД възлиза на 134,798 х.лв., разпределени в 134,797,899 акции с номинална стойност един лев за акция.

<i>Издадени и напълно платени обикновени акции</i>	<i>Акции</i>	<i>Основен капитал, нетно от обратно изкупени акции</i>
	<i>брой</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари 2014 година	126,539,324	113,895
Обратно изкупени собствени акции	(304,031)	(1,257)
Продадени обратно изкупени собствени акции	650,577	2,165
Разход по обратно изкупени собствени акции	-	(6)
Салдо на 31 декември 2014 година	126,885,870	114,797
Салдо на 1 януари 2015 година	126,885,870	114,797
Ефекти от вливане на дъщерно дружество	2,797,899	2,798
Обратно изкупени собствени акции	(105,166)	(392)
Разход по обратно изкупени собствени акции	-	(2)
Салдо на 31 декември 2015 година	129,578,603	117,201

На 01.01.2015 г. по силата на сключен договор за вливане от 19.06.2014 г. е извършено преобразуване чрез вливане на Българска роза – Севтополис АД в Софарма АД (*Приложение № 2.3 и Приложение № 41*). В резултат на вливането основният капитал на „Софарма” АД е увеличен с 2,797,899 броя нови акции с номинална стойност 1 лев всяка и емисионна стойност 4.14 лв, равна на справедливата цена на 1 акция на Софарма АД.

Таблицата по-долу представя внесения акционерен капитал на дружеството към 31 декември:

	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Основен капитал /регистриран/, номинал	134,798	132,000
Премиен резерв	8,785	-
Общо внесен капитал	143,583	132,000

Акциите на дружеството са обикновени, безналични с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и са регистрирани за търговия на Българска фондова борса – София АД и Варшавската фондова борса.

Обратно изкупените собствени акции към 31.12.2015 г. са 5,219,296 броя на стойност 17,597 х.лв. (31.12.2014 г.: 5,114,130 броя в размер на 17,203 х.лв.). През текущата година са закупени 105,166 броя акции (2014 г.: 304,031 броя акции) и няма продадени акции (2014 г.: 650,577 броя акции) чрез инвестиционен посредник.

Към 31.12.2015 г. дружеството има **акции държани от негови дъщерни и асоциирани** дружества както следва:

- от Унифарм АД – 191,166 броя (31.12.2014 г.: 191,166 броя);
- Медика АД – 27,573 броя (31.12.2014 г.: асоциирано дружество: 2,390 броя);
- от Софарма Трейдинг АД – 43,110 броя (31.12.2014 г.: 23,857 броя).

Резервите на дружеството обобщено са представени в таблицата по-долу:

	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Законови резерви	45,256	33,555
Преоценъчен резерв на имоти, машини и оборудване	22,286	22,434
Ревърв по финансови активи на разположение и за продажба	1,290	1,097
Допълнителни резерви	215,395	189,157
Общо	284,227	246,243

Законовите резерви в размер на 45,256 х.лв. (31.12.2014 г.: 33,555 х.лв.) представлява фонд „Резервен”, който се формира по изискване на Търговския закон и устава на дружеството, и включва два компонента: а) суми от разпределение на печалбата за фонд “Резервен” в размер на 36,471 х.лв. (31.12.2014 г.: 33,555 х.лв.) и б) премиен резерв, възникнал като положителна разлика между емисионната и номиналната стойност на емитираните акции при вливането на дъщерното дружество Българска роза – Севтополис АД в Софарма АД – в размер на 8,785 х.лв. (31.12.2014 г.: няма)

Движението на законовите резерви е както следва:

	<i>2015</i> <i>BGN '000</i>	<i>2014</i> <i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	<u>33,555</u>	<u>30,051</u>
Разпределение на печалбата	2,916	3,504
Премиен резерв при вливане на дъщерно дружество	8,785	-
Салдо на 31 декември	<u><u>45,256</u></u>	<u><u>33,555</u></u>

Преоценъчният резерв за имоти, машини и оборудване в размер на 22,286 х.лв. (31.12.2014 г.: 22,434 х.лв.) е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините, оборудването и техните справедливи стойности към датите на съответните преоценки. Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно в този резерв.

Движението на преоценъчния резерв на имоти, машини и оборудване е както следва:

	<i>2015</i> <i>BGN '000</i>	<i>2014</i> <i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	<u>22,434</u>	<u>23,392</u>
Ефекти от вливане на дъщерно дружество	344	-
Трансфер към неразпределена печалба	(492)	(953)
Обезценка на имоти, машини и оборудване	-	(6)
Начислен отсрочен данък, свързан с преоценки	-	1
Салдо на 31 декември	<u><u>22,286</u></u>	<u><u>22,434</u></u>

Резервът по финансови активи на разположение и за продажба в размер на 1,290 х.лв. (31.12.2014 г.: 1,097 х.лв.) е формиран от ефектите от последваща оценка на инвестициите на разположение и за продажба по справедлива стойност.

Движението на резерва по финансови активи на разположение и за продажба е както следва:

	<i>2015</i> <i>BGN '000</i>	<i>2014</i> <i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	<u>1,097</u>	<u>984</u>
Нетен доход от преоценки на финансови активи на разположение и за продажба	485	250
Кумулативни (печалби)/загуби, рекласифицирани към текуща печалба или загуба при продажба/реализация на финансови активи на разположение и за продажба	(292)	(137)
Салдо на 31 декември	<u><u>1,290</u></u>	<u><u>1,097</u></u>

Допълнителните резерви в размер на 215,395 х.лв. (31.12.2014 г.: 189,157 х.лв.) са формирани от разпределение на печалбите по решение на акционерите и могат да бъдат използвани за изплащане на дивидент, за увеличение на основния капитал, както и за покриване на загуби.

Движението на допълнителните резерви е както следва:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	189,157	166,508
Разпределена печалба през годината	26,238	22,649
Салдо на 31 декември	215,395	189,157

Към 31 декември 2015 г. *неразпределената печалба* е в размер на 30,198 х.лв. (31.12.2014 г.: 45,484 х.лв.)

Движението на *неразпределената печалба* е както следва:

	<i>2015</i>	<i>2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	45,484	51,974
Нетна печалба за годината	25,354	26,531
Ефекти от вливане на дъщерно дружество	(11,927)	760
Актьорски загуби от последващи оценки	(51)	(299)
Ефекти от вливане на дъщерно дружество от актьорски загуби от последващи оценки	-	(11)
Трансфер от преоценъчен резерв на имоти, машини и оборудване	492	953
Ефект от продадени обратно изкупени собствени акции	-	619
Разпределение на печалбата за резерви	(29,154)	(26,153)
Изплащане на дивиденти	-	(8,890)
Салдо на 31 декември	30,198	45,484

Основен доход на акция

	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
Средно претеглен брой акции	129,379,961	126,913,907
Нетна печалба за годината (BGN '000)	25,354	26,531
Основен доход на акция (BGN)	0,20	0,21

Изчислението на основния доход на акция за 2014 г. се базира на нетната печалба за годината на Софарма АД, преди вливането на Българска роза - Севтополис АД.

29. ДЪЛГОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ

Вид валута	Договорена сума на заема '000	Падеж	31.12.2015			31.12.2014		
			Дългосрочна част BGN'000	Краткосрочна част BGN'000	Общо BGN'000	Дългосрочна част BGN'000	Краткосрочна част BGN'000	Общо BGN'000
Инвестиционни заеми								
евро	32 000	15.04.2021	30,819	7,380	38,199	37,972	7,391	45,363
евро	1 617	31.01.2015	-	-	-	-	40	40
			30,819	7,380	38,199	37,972	7,431	45,403

Полученият инвестиционен заем в евро е договорен при лихвен процент определен на база три месечен EURIBOR плюс надбавка до 2.8 пункта, но не по – малко от 2.8 пункта (2014 г.: три месечен EURIBOR плюс надбавка до 2.8 пункта и едномесечен EURIBOR плюс надбавка 5 пункта).

В полза на банката-кредитор за обезпечения на посочените заеми са учредени:

- Ипотеки на недвижими имоти – 44,285 х.лв. (31.12.2014 г. – 51,918 х.лв.) (Приложение № 15);
- Особени залози на машини, съоръжения и оборудване – 20,027 х.лв. (31.12.2014 г. – 21,503 х.лв.) (Приложение № 15);

Договорите за дългосрочните банкови заеми съдържат клаузи с изисквания за поддържане на определени финансови съотношения. Ръководството на дружеството текущо контролира изпълнението на тези финансови съотношения в комуникация със съответната банка кредитор.

30. ПАСИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Отсрочените данъци върху печалбата към 31 декември са свързани със следните обекти в отчета за финансовото състояние:

Отсрочени данъчни (пасиви)/активи	временна разлика		данък	
	31.12.2015 BGN '000	31.12.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Имоти, машини и оборудване	59,808	5,981	54,540	5,454
в т.ч. Преоценъчен резерв	20,926	2,093	21,472	2,147
Инвестиционни имоти	4,585	459	3,787	379
в т.ч. Преоценъчен резерв	187	19	187	19
Общо пасиви по отсрочени данъци	64,393	6,440	58,327	5,833
Вземания	(6,254)	(625)	(5,548)	(555)
Задължения към персонала	(5,000)	(500)	(4,487)	(449)
Материални запаси	(3,796)	(380)	(3,549)	(355)
Нематериални активи	(1,794)	(179)	(2,751)	(275)
Начислени задължения	(424)	(42)	(740)	(74)
Парични средства	(165)	(17)	-	-
Биологични активи	10	1	(3)	-
Общо активи по отсрочени данъци	(17,423)	(1,743)	(17,078)	(1,708)
Нетни пасиви по отсрочени данъци върху печалбата	46,970	4,697	41,249	4,124

При признаване на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще и възможностите на дружеството да генерира достатъчна данъчна печалба.

Не са признати активи по отсрочени данъци в размер на 2,541 х.лв. (31.12.2014 г.: 1,510 х.лв.), свързани с обезценка на инвестиции в дъщерни дружества, тъй като ръководството не предвижда да се освободи от тези инвестиции и съответно е преценило, че не съществува вероятност временната разлика да се прояви в предвидимо бъдеще. Размерът на временната разлика, върху която не е признат данъчен актив е 25,409 х.лв. (31.12.2014 г.: 15,098 х.лв.).

Изменението в салдото на отсрочените данъци за 2015 година е както следва:

<i>Отсрочени данъчни (пасиви)/активи</i>	<i>Салдо на 1 януари 2015</i>	<i>Признати в отчета за всеобхватния доход</i>	<i>Признати в отчета за собствения капитал и текущата данъчна декларация</i>	<i>Салдо на 31 декември 2015</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Имоти, машини и оборудване	(5,454)	(588)	61	(5,981)
Инвестиционни имоти	(379)	(80)	-	(459)
Вземания	555	70	-	625
Задължения към персонала	449	51	-	500
Материални запаси	355	24	-	380
Нематериални активи	275	(96)	-	179
Начислени задължения	74	(32)	-	42
Парични средства	-	17	-	17
Биологични активи	-	1	-	1
Общо	(4,124)	(633)	61	(4,697)

Изменението в салдото на отсрочените данъци за 2014 година е както следва:

<i>Отсрочени данъчни (пасиви)/активи</i>	<i>Салдо на 1 януари 2014</i>	<i>Признати в отчета за всеобхватния доход</i>	<i>Признати в отчета за собствения капитал и текущата данъчна декларация</i>	<i>Салдо на 31 декември 2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Имоти, машини и оборудване	(4,896)	(585)	27	(5,454)
Инвестиционни имоти	(309)	(70)	-	(379)
Вземания	286	269	-	555
Задължения към персонала	417	32	-	449
Нематериални активи	305	(30)	-	275
Материални запаси	20	335	-	355
Начислени задължения	63	11	-	74
Биологични активи	1	(1)	-	-
Общо	(4,113)	(39)	27	(4,124)

31. ПРАВИТЕЛСТВЕНИ ФИНАНСИРАНИЯ

Дългосрочните правителствени финансираия са по сключени договори с Изпълнителната агенция за насърчаване на малки и средни предприятия за безвъзмездна финансова помощ по оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика 2007-2013 г. във връзка с:

- придобиване на машини и оборудване за ново таблетно производство в размер на 3,181 х.лв.(31.12.2014 г.: 3,358 х.лв.);
- внедряване на иновативни продукти в ампулното производство в размер на 2,700 х.лв.(31.12.2014 г.: няма);
- придобиване на машини и оборудване за технологично обновление и модернизация на таблетно производство в размер на 490 х.лв.(31.12.2014 г.: 610 х.лв.);

Краткосрочната част от финансираията в размер на 497 х.лв.(31.12.2014 г.: 297 х.лв.) ще бъде призната като текущ приход през следващите 12 месеца от датата на индивидуалния отчет за финансовото състояние и е представена като „други текущи задължения” (*Приложение № 39*).

32. ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА

Дългосрочните задължения към персонала включват:

	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране	2,277	2,195
Задължения по дългосрочни доходи за тантиеми	149	192
Общо	<u>2,426</u>	<u>2,387</u>

Дългосрочни задължения към персонала при пенсиониране

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на дружеството за изплащане на обезщетения на лица от наетия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст.

Съгласно Кодекса на труда в България всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на шест брутни заплати към момента на пенсиониране. Това е план с дефинирани доходи (*Приложение № 2.22*).

За определяне на тези задължения дружеството е направило актюерска оценка към 31.12.2015 г, като е ползвало услугите на сертифициран актюер.

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Сегашна стойност на задължението на 1 януари	2,195	1,854
Разход за текущ трудов стаж	256	211
Разходи за лихви	87	79
Нетна актюерска загуба, призната през периода	2	11
Плащания през годината	(314)	(270)
Ефекти от последващи оценки на задълженията към персонала при пенсиониране в т.ч. от:	51	310
<i>Актюерски загуби от промени в демографските предположения</i>	152	2
<i>Актюерски загуби от промени във финансовите предположения</i>	143	27
<i>Актюерски загуби от корекции, дължащи се на минал опит</i>	(244)	281
Сегашна стойност на задължението към 31 декември	2,277	2,195

Начислените суми в отчета за всеобхватния доход по дългосрочни доходи на персонала при пенсиониране са както следва:

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Разход за текущ стаж	256	211
Разход за лихви	87	79
Нетна актюерска загуба, призната през периода	2	11
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в печалбата или загубата към 31 декември (Приложение № 7)	345	301
Ефекти от последващи оценки на задълженията към персонала при пенсиониране в т.ч. от:		
<i>Актюерски загуби от промени в демографските предположения</i>	152	2
<i>Актюерски загуби от промени във финансовите предположения</i>	143	27
<i>Актюерски загуби от корекции, дължащи се на минал опит</i>	(244)	281
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в други компоненти на всеобхватния доход (Приложение № 14)	51	310
Общо	396	611

При определяне на настоящата стойност към 31.12.2015 г. са направени следните актюерски предположения:

- за определяне на дисконтовия фактор е използвана норма на база годишен лихвен процент в размер на 2.8 % (2014 г.: 3.8 %). Направеното предположение се базира на данните за доходността на дългосрочните ДЦК с 10 годишен матуритет;
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на дружеството и е в размер на 5 % годишен ръст спрямо предходния отчетен период (2014 г.: 5 %);

- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ за общата смъртност на населението на България за периода 2012 г. - 2014 г. (2014 г.: 2011 г. - 2013 г.);
- темп на текучество – между 0 и 16 % в зависимост от пет обособени възрастови групи (2014 г.: между 0 и 17 %).

Този план с дефинирани доходи създава експозиция на дружеството към следните рискове: инвестиционен, лихвен, риск свързан с дълголетие и риск свързан с нарастването на работните заплати. Ръководството на дружеството ги определя по следния начин:

- за инвестиционния – доколкото това е нефондиран план, дружеството следва да наблюдава и текущо балансира предстоящите плащания по него с осигуряването на достатъчен паричен ресурс. Историческият опит, а и структурата на задължението, показват, че необходимият по години ресурс не е съществен спрямо обичайно поддържаните ликвидни средства;
- за лихвения - всяко намаление на доходността на ДЦК с подобна срочност води до увеличение на задължението по плана;
- за риска, свързан с дълголетие - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка и актуална информация за смъртността на участниците в плана. Увеличението на продължителността на живота би повлияло за евентуално увеличение на задължението. През последните години се наблюдава относителна устойчивост на този показател; и
- за риска, свързан с нарастването на работните заплати - сегашната стойност на задължението към персонала при пенсиониране се изчислява прилагайки най-добрата преценка за бъдещото нарастване на работните заплати на участниците в плана. Такова увеличение би довело до увеличение на задължението на плана.

Анализът на чувствителността на основните актюерски предположения се основава на разумно възможните промени в тези предположения към края на отчетния период като се приема, че останалите остават непроменени.

Ефектите от изменението (увеличение или намаление) с 1 % на:

а. ръста на заплатите

б. дисконтовата норма

в. текучество

върху сумата на сегашната стойност на задължението за изплащане на дефинирани доходи при пенсиониране, са оценени както следва:

	2015 година		2014 година	
	Увеличение BGN '000	Намаление BGN '000	Увеличение BGN '000	Намаление BGN '000
Изменение на ръста на заплатите	179	(157)	169	(149)
Изменение на дисконтовата норма	(158)	185	(149)	172
Изменение в текучеството	(170)	197	(160)	153

Средно претеглената дюрация на задълженията за изплащане на дефинирани доходи на персонала е 7,5 години (31.12.2014 г.: 7,4 години).

Очакваните плащания на обезщетения при пенсиониране по плана с дефинирани доходи за следващите пет години е както следва:

<i>Прогнозни плащания</i>	<i>Пенсиониране по възраст и стаж</i>	<i>Пенсиониране по болест</i>	<i>Общо</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
<i>Плащания през 2016 г.</i>	409	9	418
<i>Плащания през 2017 г.</i>	242	9	251
<i>Плащания през 2018 г.</i>	228	9	237
<i>Плащания през 2019 г.</i>	290	9	299
<i>Плащания през 2020 г.</i>	340	9	349
	1,509	45	1,554

Задължения по дългосрочни доходи за тантиеми

Към 31.12.2015 г. в стойността на дългосрочните задължения към персонала са включени и 149 х.лв. (31.12.2014 г.: 192 х.лв.), представляващи задължения към персонала, свързани с изплащането на тантиеми за период от повече от 12 месеца (от 2017 г. до 2018 г.)

33. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ

Включените в отчета за финансовото състояние задължения по финансов лизинг са по договори за придобиване на автомобили. Те са представени нетно от дължимата в бъдеще лихва и са както следва:

<i>Срок</i>	<i>31.12.2015 BGN '000</i>	<i>31.12.2014 BGN '000</i>
До една година	19	60
Над една година	3	34
Общо	22	94

Минималните лизингови плащания по финансовия лизинг са дължими както следва:

<i>Срок</i>	<i>31.12.2015 BGN '000</i>	<i>31.12.2014 BGN '000</i>
До една година	22	70
Над една година	3	38
	25	108
Бъдещ финансов разход по финансов лизинг	(3)	(14)
Сегашна стойност на задълженията по финансов лизинг	22	94

Дължимите в рамките на следващите 12 месеца лизингови вноски са представени в отчета за финансовото състояние като “други текущи задължения” (*Приложение № 39*).

34. КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ

<i>Вид валута</i>	<i>Договорена сума</i>	<i>Падеж</i>	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014</i>
	<i>'000</i>		<i>BGN'000</i>	<i>BGN'000</i>
Банкови заеми (овърдрафти)				
Евро	20,000	31.08.2016	30,491	38,847
Лева	10,000	30.09.2016	10,001	9,990
Евро	5,000	15.08.2016	9,787	9,786
Евро	10,000	20.03.2016	2,193	13,477
Евро	5,000	15.08.2016	4	1,083
			52,476	73,183
Удължени кредитни линии				
Лева	18,000	30.10.2016	10,006	9,965
Евро	5,000	31.08.2016	6,479	3,119
Лева	8,000	28.02.2016	-	4,494
			16,485	17,578
Общо			68,961	90,761

Получените банкови заеми в евро са договорени при лихвен процент, определен на база три месечен EURIBOR плюс надбавка до 2.45 пункта и едномесечен EURIBOR плюс надбавка до 2.1 пункта, но не по-малко от 2.1 пункта, а за тези в лева – едно месечен SOFIBOR плюс 2 пункта, едноседмичен SOFIBOR плюс 2.2 пункта и двуседмичен SOFIBOR плюс 2.85 пункта. (2014 г.: за тези в евро - три месечен EURIBOR плюс надбавка до 2.45 пункта и едномесечен EURIBOR плюс надбавка до 3 пункта, а за тези в лева – три месечен SOFIBOR плюс 2.1 пункта, едномесечен SOFIBOR плюс 2 пункта, едноседмичен SOFIBOR плюс 3 пункта и двуседмичен SOFIBOR плюс 3.25 пункта). Кредитите са за оборотни средства.

Част от усвоените кредити към 31 декември са под формата на банкови гаранции, издадени в полза на НЗОК за покриване на задължения както следва:

- на Софарма АД в размер на 523 х.лв. (31.12.2014 г.: няма);
- на дъщерно дружество в размер на 16 х.лв. (31.12.2014 г.: няма).

В полза на банките кредитори за обезпечение на посочените по-горе заеми, както и по заеми на дружества, свързани с дружеството са учредени:

- Ипотеки на недвижими имоти – 36,612 х.лв. (31.12.2014 г.: 38,264 х.лв.) (*Приложение № 15 и Приложение № 17*);
- Особени залози на:
  - машини и оборудване – 12,561 х.лв. (31.12.2014 г.: 10,871 х.лв.) (*Приложение № 15 и Приложение № 17*);
  - материални запаси – 35,525 х.лв. (31.12.2014 г.: 35,525 х.лв.) (*Приложение № 23*);
  - вземания от свързани предприятия – 18,229 х.лв. (31.12.2014 г.: 16,229 х.лв.) (*Приложение*

№ 24);

- търговски вземания – 14,935 х.лв. (31.12.2014 г.: 22,763 х.лв.) (Приложение № 25);
- търговски вземания от трети лица на дъщерно дружество – 12,623 х.лв. (31.12.2014 г.: 12,773 х.лв.).

Договорите за краткосрочни банкови заеми съдържат клаузи с изисквания за поддържане на определени финансови съотношения. Ръководството на дружеството текущо контролира изпълнението на тези финансови съотношения в комуникация със съответната банка кредитор.

35. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Търговските задължения включват:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Задължения към доставчици	7,723	7,720
Получени аванси	291	189
Общо	8,014	7,909

Търговските задължения са както следва:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Задължения към доставчици от чужбина	5,507	6,372
Задължения към доставчици от страната	2,216	1,348
Общо	7,723	7,720

Задълженията към доставчици са текущи, безлихвени и са за получени материали и услуги. Валутните задължения са в размер на 5,507 х.лв. (31.12.2014 г.: 6,478 х.лв.). От тях в евро са 2,592 х.лв. (31.12.2014 г.: 3,028 х.лв.), в щат.долари – 2,876 х.лв. (31.12.2014 г.: 3,193 х.лв.), в полски злоти – 4 х.лв. (31.12.2014 г.: 244 х.лв.) и в други валути – 35 х.лв. (31.12.2014 г.: 13 х.лв.).

Обичайният среден кредитен период, за който не се начислява лихва по търговски задължения е 180 дни. Дружеството няма просрочени търговски задължения.

Дружеството има предоставени депозити като обезпечения (Приложение № 21 и Приложение № 26) на задължения към доставчици по търговски сделки в размер на 528 х.лв. (31.12.2014 г.: 543 х.лв.).

36. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Задълженията към свързани предприятия включват:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Задължения към дружества свързани чрез ключов управленски персонал	1,702	171
Задължения към дъщерни предприятия	868	3,219
Задължения към дружества свързани чрез основен акционер	411	761
Задължения към дружества основни акционери	89	1
Задължения към асоциирани дружества	-	2
Общо	3,070	4,154

Задълженията към свързани предприятия по видове са както следва:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Доставка на дълготрайни активи	1,392	103
Доставка на услуги	1,121	1,723
Задължения за доставка на материални запаси	557	1,924
Невнесен дялов капитал в новоучредено дъщерно дружество	-	404
Общо	3,070	4,154

Търговските задължения към свързани предприятия са текущи и не са обезпечени допълнително от дружеството. Левовите задължения са в размер на 3,051 х.лв. (31.12.2014 г.: 2,045 х.лв.), в евро – 10 х.лв. (31.12.2014 г.: 1,153 х.лв.), в полски злоти – 9 х.лв. (31.12.2014 г.: 552 х.лв.) и в казахстански тенгета – няма (31.12.2014 г.: 404 х.лв.).

Обичайният среден кредитен период, за който не се начислява лихва по търговски задължения към свързани лица е 90 дни. Дружеството няма просрочени търговски задължения към свързани лица.

37. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ

Данъчните задължения включват:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Данъци при източника	467	572
Данък върху добавена стойност	329	154
Данъци върху доходите на физическите лица	169	212
Общо	965	938

До датата на издаване на настоящия отчет са извършени ревизии и проверки както следва:
на Софарма АД (като приемащо дружество)

- по ДДС – до 31.12.2011 г.;
- пълна данъчна ревизия – до 31.12.2011 г.;
- Национален осигурителен институт – до 30.09.2013 г.

на Българска роза – Севтополис АД (като вливащо дружество)

- по ДДС – до 31.12.2014 г.;
- пълна данъчна ревизия – до 31.12.2013 г.;
- Национален осигурителен институт – до 31.12.2013 г.

Данъчна ревизия се извършва в петгодишен срок от изтичане на годината, през която е подадена данъчната декларация за съответното задължение. Ревизията потвърждава окончателно данъчното задължение на съответното дружество - данъчно задължено лице, освен в изрично предвидените от законодателството случаи.

38. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

Задълженията към персонала и социалното осигуряване са както следва:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Задължения към персонала, в т.ч.:	4,021	3,715
<i>тантиеми</i>	2,486	1,810
<i>текущи задължения</i>	877	1,112
<i>начисления за непозвани компенсируеми отпуски</i>	658	793
Задължения по социалното осигуряване, в т.ч.:	748	849
<i>текущи задължения</i>	642	723
<i>начисления за непозвани компенсируеми отпуски</i>	106	126
Общо	4,769	4,564

39. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Другите текущи задължения включват:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Правителствени финансираня (<i>Приложение № 31</i>)	497	297
Присъдени суми по съдебни дела	332	299
Задължение за дивиденди	294	250
Глоби и неустойки	188	-
Удръжки от работните заплати	171	175
Задължение по финансов лизинг (<i>Приложение № 33</i>)	19	60
Други	7	70
Общо	1,508	1,151

40. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ***Съдебни дела***

Във връзка с присъдена от Арбитражния съд в Париж сума в размер на 1,034 х. евро (2,022 х. лв.) Софарма АД завежда дела в Полша срещу бивши членове на Управителния съвет на осъденото дружество за нанесени вреди и неизпълнение на задължения относно обявяване на същото в несъстоятелност. Към 31.12.2015 г. делата са висящи в Областния съд и в Регионалния съд на Варшава.

Значителни неотменяеми договори и ангажименти

Дружеството е получило три правителствени финансираия по оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика” 2007 – 2013 г. (*Приложение № 31 и Приложение № 39*), свързани с технологично обновление и модернизация на таблетно производство и внедряване на иновативни продукти в ампулно производство (*Приложение № 15*). Дружеството е поело ангажимент за срок от 5 години след приключването на съответните проекти да не претърпяват значими изменения, засягащи същността и условията за изпълнение или пораждащи неоправдани изгоди за дружеството, както и изменения, произтичащи от промяна в характера на собствеността на придобитите активи, свързани с финансирането. При неизпълнение на тези изисквания предоставените финансираия подлежат на възстановяване. Към датата на изготвяне на отчета всички изисквания по договорите са спазени.

Поръчителства и предоставени гаранции

Дружеството е съдължник по получени банкови кредити, издадени банкови гаранции, сключени лизингови договори както и е гарант пред банки и доставчици на следните дружества:

Дружество	Период на падеж	Вид валута	Договорен размер		Размер на гарантирана сума към 31.12.2015 BGN'000
			Оригинална валута	BGN'000	
Софарма Трейдинг АД	2016-2020 г.	евро	64,739	124,663	108,004
Софарма Имоти АДСИЦ	2024 г.	евро	22,619	44,240	35,168
Софарма Трейдинг АД	2016 г.	лева	14,732	14,732	13,349
Витамины ОАО	2016 г.	евро	7,000	13,691	11,184
Телекомплект АД	2016 г.	лева	5,009	5,009	5,009
Биофарм Инженеринг АД	2023 г.	лева	4,250	4,250	1,517
Вета Фарма АД	2016 г.	лева	1,000	1,000	533
Минералкомерс АД	2017 г.	евро	150	294	255
Минералкомерс АД	2016 г.	лева	250	250	242
Фармаплант АД	2019 г.	лева	1,083	1,083	236
Момина Крепост АД	2016 г.	лева	500	500	70
Енергоинвестмънт АД	2016 г.	лева	2,018	2,018	-
					175,567

Дружеството е предоставило в полза на банки по получени заеми от свързани лица, следните обезпечения:

а) по заеми на дъщерни дружества:

- ипотечи на недвижими имоти – 10,572 х.лв. (31.12.2014 г.: 10,776 х.лв.) (Приложение № 15);
- особени залози на:
  - машини и оборудване – 11,640 х.лв. (31.12.2014 г.: няма) (Приложение № 15);
  - материални запаси – 17,000 х.лв. (31.12.2014 г.: 15,000 х.лв.) (Приложение № 23);
  - търговски вземания – 11,735 х.лв. (31.12.2014 г.: 12,000 х.лв.) (Приложение № 25).

б) по заеми на дружества свързани чрез ключов управленски персонал:

- ипотечи на недвижими имоти – 1,119 х.лв. (31.12.2014 г.: няма) (Приложение № 17);

в) по заеми на трети лица:

- особен залог на материални запаси – 2,623 х.лв (31.12.2014 г.: 2,623 х.лв.) (Приложение № 23);

Други

Дружеството е изпълнило своите задължения по Закона за управление на отпадъците (ЗУО), поради което в отчета за финансовото състояние не са включени задължения за продуктова такса, независимо, че към датата на изготвяне на финансовия отчет все още няма официален документ, доказващ, че Екобулпак (организацията, в която дружеството членува) е изпълнил ангажиментите си по ЗУО.

41. ПРЕИЗЧИСЛЕНИЯ В РЕЗУЛТАТ НА ВЛИВАНЕ

Във финансовия си отчет за 2015 г. Софарма АД представя сравнителна информация за 2014 г. на база обединяване на индивидуалните финансови отчети на влятото (Българска роза - Севтополис АД) и приемащото (Софарма АД) дружества (Приложение № 2.3.), както следва:

41.1. Встъпителен отчет за финансовото състояние към датата на вливане – 01.01.2015 г.

Встъпителният отчет за финансовото състояние на Софарма АД в резултат на извършеното вливане на 01.01.2015 г., е изготвен на база балансовите стойности на активите и пасивите на двете дружества от индивидуалните им отчети за финансовото състояние към 31.12.2014 г.

Доколкото датата на счетоводното отразяване на вливането е 01.01.2015 г. данните в отчета за финансово състояние към тази дата съответстват на данните към съпоставимия сравнителен период към 31.12.2014 г.

Активите и пасивите на двете дружества, обединени към счетоводната дата на вливането 01.01.2015 г., като структура и размер, са както следва:

СОФАРМА АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 година

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	Софарма АД	Българска роза Севтополис АД	Корекции при вливане	Обединен отчет за финансово състояние
	1 януари 2015 BGN'000	1 януари 2015 BGN'000		1 януари 2015 BGN'000
АКТИВ				
Нетекущи активи				
Имоти, машини и оборудване	192,728	18,205	123	211,056
Нематериални активи	2,442	-	768	3,210
Инвестиционни имоти	22,368	-	-	22,368
Инвестиции в дъщерни дружества	103,068	95	(8,729)	94,434
Инвестиции в асоциирани дружества	7,015	-	-	7,015
Инвестиции на разположение и за продажба	4,439	-	-	4,439
Дългосрочни вземания от свързани предприятия	33,150	-	-	33,150
Други дългосрочни вземания	6	-	-	6
	365,216	18,300	(7,838)	375,678
Текущи активи				
Материални запаси	54,047	3,740	(427)	57,360
Вземания от свързани предприятия	99,505	3,868	(3,868)	99,505
Търговски вземания	23,268	36	93	23,397
Други вземания и предплатени разходи	11,024	877	-	11,901
Парични средства и парични еквиваленти	2,935	1,141	-	4,076
	190,779	9,662	(4,202)	196,239
ОБЩО АКТИВИ	555,995	27,962	(12,040)	571,917
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ				
СОБСТВЕН КАПИТАЛ				
Основен акционерен капитал	132,000	12,066	(12,066)	132,000
Обратно изкупени собствени акции	(17,203)	-	-	(17,203)
Резерви	246,243	3,795	(3,795)	246,243
Неразпределена печалба	28,666	9,219	7,599	45,484
	389,706	25,080	(8,262)	406,524
ПАСИВИ				
Нетекущи задължения				
Дългосрочни банкови заеми	37,972	-	-	37,972
Пасиви по отсрочени данъци	3,988	141	(5)	4,124
Правителствени финансираня	3,358	610	-	3,968
Дългосрочни задължения към персонала	2,219	168	-	2,387
Задължения по финансов лизинг	34	-	-	34
	47,571	919	(5)	48,485
Текущи задължения				
Краткосрочни банкови заеми	90,761	-	-	90,761
Краткосрочна част на дългосрочни банкови заеми	7,391	40	-	7,431
Търговски задължения	6,553	1,356	-	7,909
Задължения към свързани предприятия	7,929	-	(3,775)	4,154
Задължения за данъци	902	36	-	938
Задължения към персонала и за социално осигуряване	4,213	351	-	4,564
Други текущи задължения	969	180	2	1,151
	118,718	1,963	(3,773)	116,908
ОБЩО ПАСИВИ	166,289	2,882	(3,778)	165,393
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ	555,995	27,962	(12,040)	571,917

Направените корекции в отчетите за финансовото състояние на двете дружества за тяхното обединяване основно са в резултат на: а) унифициране на счетоводната политика и б) извършени елиминации на инвестицията в дъщерно дружество и на вътрешно групови разчети между двете дружества, вкл. свързаните с тях ефекти върху отсрочените данъци. Нетният ефект върху натрупаните печалби към 01.01.2015 г. е в размер на 16,818 х.лв.

41.2. Сравнителна информация

Във финансовия отчет за 2015 г. на Софарма АД (приемащото дружество) е извършено преизчисление и на сравнителните данни за 2014 г. и най-ранния съпоставим период – 01.01.2014 г. единствено и само за целите на съпоставимост. Тези преизчисления са направени за обединяване на данните в: а) *отчета за финансовото състояние към 31.12.2014 г.*; б) *отчета за всеобхватния доход за годината, завършваща на 31 декември 2014 г.*; в) *отчета за паричните потоци за годината, завършваща на 31 декември 2014 г.* и г) *отчета за финансовото състояние към 01.01.2014 г.* на двете дружества, така сякаш вливащото и приемащото дружества са били винаги обединени.

Ефектите от вливането в съответните отчети са представени както следва:

а) *отчет за финансовото състояние към 31.12.2014 г.:*

Данните от встъпителния отчет за финансовото състояние на 01.01.2015 г. са представени като сравнителни данни към 31.12.2014 г. в настоящия отчет (*Приложение № 41.1*).

б) *отчет за всеобхватния доход за годината, завършваща на 31 декември 2014 г.:*

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	Софарма АД	Българска роза Севтополис АД	Корекции при вливане	Обединен отчет за всеобхватния доход
	2014 BGN'000	2014 BGN'000	2014 BGN'000	2014 BGN'000
Приходи	201,456	19,052	(19,047)	201,461
Други доходи/(загуби) от дейността, нетно	4,013	196	(236)	3,973
Промени в запасите от готова продукция и незавършено производство	10,296	1,063	2,680	14,039
Разходи за суровини и материали	(60,600)	(13,944)	624	(73,920)
Разходи за външни услуги	(71,347)	(761)	15,712	(56,396)
Разходи за персонала	(34,403)	(3,202)	-	(37,605)
Разходи за амортизация	(15,866)	(1,119)	(4)	(16,989)
Други разходи за дейността	(9,717)	(202)	17	(9,902)
Печалба от оперативна дейност	23,832	1,083	(254)	24,661
Обезценка на нетекущи активи	(3,252)	-	-	(3,252)
Финансови приходи	12,997	4	-	13,001
Финансови разходи	(4,672)	(18)	-	(4,690)
Финансови приходи/(разходи), нетно	8,325	(14)	-	8,311
Печалба преди данък върху печалбата	28,905	1,069	(254)	29,720
Разход за данък върху печалбата	(2,374)	(108)	53	(2,429)
Нетна печалба за годината	26,531	961	(201)	27,291

СОФАРМА АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2015 година

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД (продължение)	Софарма АД	Българска роза Севтополис АД	Корекции при вливане	Обединен отчет за всеобхватния доход 2014
	2014 BGN'000	2014 BGN'000	2014 BGN'000	BGN'000
Други компоненти на всеобхватния доход:				
<i>Компоненти, които нама да бъдат реклафицирани в печалбата или загубата:</i>				
Загуба по преценки на имоти, машини и оборудване	(6)	-	-	(6)
Последващи оценки на пенсионни планове с дефинирани доходи	(299)	(11)	-	(310)
Данък върху доходите, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход, които няма да бъдат рекласифицирани	1	-	-	1
	(304)	(11)	-	(315)
<i>Компоненти, които могат да бъдат реклафицирани в печалбата или загубата:</i>				
Нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба	113	-	-	113
	113	-	-	113
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци	(191)	(11)	-	(202)
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА	26,340	950	(201)	27,089

Ефектът в общия всеобхватен доход за 2014 г. в резултат на вливането на дъщерното дружество е в размер на 749 х.лв. и е формиран както следва:

а) общият всеобхватен доход за годината на Българска роза - Севтополис АД е печалба в размер на 950 х.лв.;

б) ефектите от елиминациите на вътрешно групови сделки между двете дружества и свързаните с тях отсрочени данъци са загуба в размер на 201 х.лв.

в) отчет за паричните потоци за годината, завършваща на 31 декември 2014 г.:

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	Софарма АД	Българска роза Севтополис АД	Корекции при вливане	Обединен отчет за паричните потоци
	2014 BGN'000	2014 BGN'000	2014 BGN'000	2014 BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност				
Постъпления от клиенти	217,314	9,101	(8,865)	217,550
Плащания на доставчици	(143,724)	(3,806)	8,865	(138,665)
Плащания на персонала и за социално осигуряване	(32,695)	(2,888)	-	(35,583)
Платени данъци (без данъци върху печалбата)	(5,227)	(1,083)	-	(6,310)
Възстановени данъци (без данъци върху печалбата)	3,412	203	-	3,615
Платени данъци върху печалбата	(4,842)	(96)	-	(4,938)
Платени лихви и банкови такси по заеми за оборотни средства	(3,011)	(4)	-	(3,015)
Курсови разлики, нетно	(145)	13	-	(132)
Други постъпления/(плащания), нетно	(931)	(58)	-	(989)
Нетни парични потоци от оперативна дейност	30,151	1,382	-	31,533
Парични потоци от инвестиционна дейност				
Покупки на имоти, машини и оборудване	(7,996)	(770)	-	(8,766)
Постъпления от продажба на имоти, машини и оборудване	335	-	-	335
Покупки на нематериални активи	(50)	-	-	(50)
Покупки на инвестиционни имоти	(1,005)	-	-	(1,005)
Покупки на акции в асоциирани дружества	(3,136)	-	-	(3,136)
Покупки на инвестиции на разположение и за продажба	(1,425)	-	-	(1,425)
Постъпления от продажба на инвестиции на разположение и за продажба	133	-	-	133
Покупки на акции / дялове в дъщерни дружества	(5,988)	-	-	(5,988)
Постъпления от продажба на акции/дялове в дъщерни дружества	5,046	-	-	5,046
Постъпления от дивиденди от инвестиции в дъщерни дружества и от инвестиции на разположение и за продажба	6,332	-	-	6,332
Предоставени заеми на свързани предприятия	(19,480)	-	-	(19,480)
Възстановени заеми, предоставени на свързани предприятия	12,555	-	-	12,555
Предоставени заеми на други предприятия	(518)	-	-	(518)
Възстановени заеми, предоставени на други предприятия	362	-	-	362
Получени лихви по предоставени заеми и депозити	3,583	4	-	3,587
Нетни парични потоци използвани в инвестиционна дейност	(11,252)	(766)	-	(12,018)

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ (продължение)	Софарма	Българска	Корекции	Обединен
	АД	роза	при	отчет за
		Севтополис	вливане	паричните
		АД		потоци
	2014	2014	2014	2014
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Парични потоци от финансова дейност				
Изплащане на дългосрочни банкови заеми	(7,186)	(497)	-	(7,683)
Постъпления от краткосрочни банкови заеми (овърдрафт), нетно	5,327	-	-	5,327
Изплащане на краткосрочни банкови заеми (овърдрафт), нетно	(13,328)	-	-	(13,328)
Платени лихви и такси по заеми с инвестиционно предназначение	(1,661)	-	-	(1,661)
Постъпления от продажба на обратно изкупени собствени акции	2,784	-	-	2,784
Обратно изкупени собствени акции	(1,263)	-	-	(1,263)
Изплатени дивиденди	(8,811)	-	-	(8,811)
Плащания по финансов лизинг	(95)			(95)
Нетни парични потоци използвани във финансова дейност	(24,233)	(497)	-	(24,730)
Нетно (намаление)/увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти	(5,334)	119	-	(5,215)
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	7,671	1,022		8,693
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	2,337	1,141	-	3,478

Направените корекции в отчета за паричните потоци основно са в резултат на извършени елиминации на паричните потоци свързани с вътрешно групови сделки между двете дружества.

г) отчет за финансовото състояние към 01.01.2014 г.:

Активите и пасивите на двете дружества, обединени към 01.01.2014 г., като структура и размер, са както следва:

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	Софарма АД	Българска роза Севтополис АД	Корекции при вливане	Обединен отчет за финансово състояние
	1 януари 2014 BGN'000	1 януари 2014 BGN'000	1 януари 2014 BGN'000	1 януари 2014 BGN'000
АКТИВ				
Нетекущи активи				
Имоти, машини и оборудване	198,158	18,620	127	216,905
Нематериални активи	3,661	-	768	4,429
Инвестиционни имоти	22,555	-	-	22,555
Инвестиции в дъщерни дружества	101,207	95	(8,729)	92,573
Инвестиции на разположение и за продажба	6,862	-	-	6,862
Дългосрочни вземания от свързани предприятия	25,649	-	-	25,649
Други дългосрочни вземания	17	-	-	17
	358,109	18,715	(7,834)	368,990
Текущи активи				
Материални запаси	51,249	2,582	(118)	53,713
Вземания от свързани предприятия	103,350	4,305	(4,305)	103,350
Търговски вземания	22,155	2	64	22,221
Други вземания и предплатени разходи	7,241	1,016	(59)	8,198
Парични средства и парични еквиваленти	8,198	1,022	-	9,220
	192,193	8,927	(4,418)	196,702
ОБЩО АКТИВИ	550,302	27,642	(12,252)	565,692
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ				
СОБСТВЕН КАПИТАЛ				
Основен акционерен капитал	132,000	12,066	(12,066)	132,000
Обратно изкупени собствени акции	(18,105)	-	-	(18,105)
Резерви	220,935	3,682	(3,682)	220,935
Неразпределена печалба	35,905	8,382	7,687	51,974
	370,735	24,130	(8,061)	386,804
ПАСИВИ				
Нетекущи задължения				
Дългосрочни банкови заеми	48,723	40	-	48,763
Пасиви по отсрочени данъци	3,943	121	48	4,112
Правителствени финансираня	3,534	730	-	4,264
Дългосрочни задължения към персонала	1,855	144	-	1,999
Задължения по финансов лизинг	49	-	-	49
	58,104	1,035	48	59,187
Текущи задължения				
Краткосрочни банкови заеми	98,878	-	-	98,878
Краткосрочна част на дългосрочни банкови заеми	3,822	479	-	4,301
Търговски задължения	4,973	1,323	-	6,296
Задължения към свързани предприятия	7,836	-	(4,241)	3,595
Задължения за данъци	1,243	182	-	1,425
Задължения към персонала и за социално осигуряване	3,736	313	-	4,049
Други текущи задължения	975	180	2	1,157
	121,463	2,477	(4,239)	119,701
ОБЩО ПАСИВИ	179,567	3,512	(4,191)	178,888
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ	550,302	27,642	(12,252)	565,692

Направените корекции в отчетите за финансовото състояние на двете дружества за тяхното обединяване основно са в резултат на: а) унифициране на счетоводната политика и б) извършени елиминации на инвестицията в дъщерно дружество и на вътрешно групови разчети между двете дружества, вкл. свързаните с тях ефекти върху отсрочените данъци. Нетният ефект върху натрупаните печалби към 01.01.2014 г. е в размер на 16,069 х.лв.

42. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и достигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се определят адекватни цени на продуктите и услугите на дружеството и на привлечения от него заеман капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите за поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска се осъществява текущо от ръководството на дружеството съгласно политиката определена от Съвета на директорите. Последният е приел основни принципи за общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретни процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на недеривативни инструменти.

Категории финансови инструменти:

<i>Финансови активи</i>	<i>31.12.2015</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2014</i> <i>BGN '000</i>
<i>Финансови активи на разположение и за продажба</i>	<i>5,510</i>	<i>4,439</i>
<i>Инвестиции на разположение и за продажба (в акции)</i>	<i>5,510</i>	<i>4,439</i>
<i>Кредити и вземания</i>	<i>125,068</i>	<i>156,650</i>
<i>Дългосрочни вземания от свързани предприятия</i>	<i>20,505</i>	<i>33,150</i>
<i>Други дългосрочни вземания</i>	<i>3,257</i>	<i>6</i>
<i>Краткосрочни вземания от свързани предприятия</i>	<i>78,035</i>	<i>99,505</i>
<i>Търговски вземания</i>	<i>20,554</i>	<i>22,375</i>
<i>Други вземания</i>	<i>2,717</i>	<i>1,614</i>
<i>Парични средства и парични еквиваленти</i>	<i>3,745</i>	<i>4,076</i>
Общо финансови активи	<u>134,323</u>	<u>165,165</u>

Финансови пасиви	31.12.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Банкови заеми	107,160	136,164
Дългосрочни банкови заеми	30,819	37,972
Краткосрочни банкови заеми	68,961	90,761
Краткосрочна част на дългосрочни банкови заеми	7,380	7,431
Други задължения	11,629	12,577
Търговски задължения към свързани лица	3,070	4,154
Търговски задължения	7,723	7,720
Задължения по финансов лизинг	22	94
Други задължения	814	609
Общо финансови пасиви по амортизирана стойност	118,789	148,741

Валутен риск

Дружеството извършва своята дейност при активен обмен с чуждестранни доставчици и клиенти. Поради това то е изложено на валутен риск, основно спрямо щатския долар. Дружеството доставя част от основните си суровини и материали в щатски долари. Валутният риск е свързан с негативното движение на валутния курс на щатския долар спрямо българския лев при бъдещите стопански операции, по признатите валутни активи и пасиви, и относно нетните инвестиции в чуждестранни дружества.

Останалата част от операциите на дружеството обичайно са деноминирани в български лева и/или в евро. Дружеството реализира част от своята готова продукция в Русия в евро и по този начин елиминира валутния риск, свързан с обезценката на руската рубла. В евро са деноминирани и разчетите с дъщерните дружества в Украйна. Въпреки това във връзка с нестабилността в държавата и обезценката на украинската гривна, с цел минимизиране на валутния риск, дружеството провежда чрез дъщерните си дружества валутна политика, включваща незабавно превалутиране в евро на постъпленията в местна валута, както и залагане на по-високи търговски надценки с цел компенсиране на евентуална бъдеща обезценка на гривната.

За контролиране на валутния риск в дружеството има въведена система на планиране на доставките от внос, за продажбите във чуждестранна валута, както и процедури за ежедневно наблюдение на движенията във валутния курс на щатския долар и контрол върху предстоящи плащания.

Активите и пасивите, деноминирани в български левове и чуждестранна валута са представени, както следва:

31 декември 2015 г.	в USD BGN '000	в EUR BGN '000	в BGN BGN '000	в друга валута BGN '000	Общо BGN '000
Финансови активи на разположение и за продажба	-	1,553	3,957	-	5,510
Вземания и предоставени заеми	4,762	81,856	38,438	12	125,068
Парични средства и парични еквиваленти	799	606	2,171	169	3,745
Общо финансови активи	5,561	84,015	44,566	181	134,323
Банкови заеми	-	87,153	20,007	-	107,160
Други задължения	3,208	2,602	5,749	70	11,629
Общо финансови пасиви	3,208	89,755	25,756	70	118,789

31 декември 2014 г.	в USD	в EUR	в BGN	в друга валута	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Финансови активи на разположение и за продажба	-	1,256	3,183	-	4,439
Вземания и предоставени заеми	1,674	117,154	36,427	1,395	156,650
Парични средства и парични еквиваленти	1,380	1,021	1,543	132	4,076
Общо финансови активи	3,054	119,431	41,153	1,527	165,165
Банкови заеми	-	111,715	24,449	-	136,164
Други задължения	3,478	4,181	3,611	1,307	12,577
Общо финансови пасиви	3,478	115,896	28,060	1,307	148,741

Анализ на валутната чувствителност

Ефектът от валутната чувствителност при 10 % увеличение/намаление на текущите обменни курсове на българския лев спрямо щатския долар и спрямо другите валутни експозиции на база структурата на валутните активи и пасиви към 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини е измерен и представен като влияние върху финансовия резултат след облагане с данъци и върху собствения капитал.

	USD	
	31.12.2015 BGN '000	31.12.2014 BGN '000
Финансов резултат +	212	(38)
Натрупани печалби +	212	(38)
Финансов резултат -	(212)	38
Натрупани печалби -	(212)	38

При увеличение с 10 % на курса на щатския долар спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на дружеството (след облагане) за 2015 г. би бил увеличение с 212 х.лв. (0.84 %) (2014 г.: в посока намаление в размер на 38 х.лв. (-0.15 %)). Същият стойностен ефект би имало и върху собствения капитал – компонент „неразпределени печалби”.

При намаление с 10 % на курса на щатския долар спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на дружеството (след облагане) би бил равен и реципрочен на посочения по – горе резултат при увеличението.

Влиянието на останалите валути (извън щ.долар) при 10 % увеличение на курсовете им спрямо българския лев е незначително върху печалбата на дружеството (след облагане). Крайният ефект върху нея за 2015 г. е в посока увеличение в размер на 12 х.лв. (0.05 %) (за 2014 г.: в посока увеличение в размер на 96 х.лв. (0.35%)). Ефектът върху собствения капитал е на същата стойност и в посока увеличение /намаление и рефлектира в компонент „натрупани печалби”.

Ръководството е на мнение, че посочения по-горе анализ на валутната чувствителност на база балансова структура на валутните активи и пасиви отразява и валутната чувствителност на дружеството през годината.

Ценови риск

Дружеството е изложено от една страна, на ценови риск от два фактора:

а) евентуално нарастване на доставните цени на суровините и материалите, доколкото над 80 % от използваните суровини са от внос и заемат средно 50 % от разходите за производство; и

б) нарастващата конкуренция на българския фармацевтичен пазар, намираща отражение и в цените на лекарствата.

За минимизиране на това влияние дружеството прилага фирмена стратегия, целяща оптимизиране на производствените разходи, валидиране на алтернативни доставчици предлагащи изгодни търговски условия, разширяване на номенклатурата чрез разработване на нови за пазара генерични продукти и не на последно място гъвкава маркетингова и ценова политика. Ценовата политика е функция от три основни фактора - структура на разходите, цени на конкуренти и покупателна възможност на потребителите.

От друга страна, дружеството е изложено на ценови риск по отношение на притежаваните от него акции, класифицирани като инвестиции на разположение и за продажба. За целта ръководството следи и анализира всички промени на пазара на ценни книжа, както и използва консултантските услуги на един от най-авторитетните в страната инвестиционни посредници. Допълнително, към настоящия етап, поради икономическата и финансова криза, ръководството е взело решение за силно редуциране на операциите на фондовите пазари, задържане на закупените акции в по-дългосрочен хоризонт при текущо наблюдение на докладваните от съответния емитент финансови и бизнес показатели, както и развитието на дейността му в условията на криза.

Кредитен риск

Кредитен е рискът, при който клиентите на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските вземания. Последните са представени в отчета за финансово състояние в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

В своята търговска практика дружеството е прилагало различни схеми на дистрибуция, докато постигне сегашния ефективен подход, съобразен с пазарната обстановка на работа, с разнообразните начини на плащане, както и с включването на търговски рабати. Дружеството работи с контрагенти с история на взаимоотношенията на основните си пазари, като си партнира с над 70 български и чуждестранни лицензирани търговци на лекарства.

Работата с НЗОК и с дистрибутори, които работят с държавните болнични заведения също изискват политика на отложени плащания. В този смисъл независимо, че е налице концентрация на кредитен риск, той се контролира посредством подбор, текущо наблюдение върху ликвидността и финансовия стабилитет на търговските партньори, както и пряка комуникация с тях и търсене на бързи мерки при първи индикатори за проблеми.

Дружеството има концентрация на вземания от свързани лица (търговски вземания и заеми), както следва:

	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000
Клиент 1	28%	19%
Клиент 2	21%	25%
Клиент 3	15%	10%
Клиент 4	2%	21%

Дружеството текущо управлява концентрацията на вземанията от свързани лица чрез прилагане на кредитни лимити и допълнителни обезпечения под формата на залог на ценни книжа и други активи и прилагане на записи на заповед.

Дружеството има концентрация на търговски вземания от един клиент извън свързаните лица в размер на 81.67 % от всички търговски вземания (31.12.2014 г.: 70.93 %).

Отсрочени плащания (продажби на кредит) се предлагат само на клиенти, които имат дълга история и търговско сътрудничество с дружеството, добро финансово състояние и липса на нарушения при спазването на договорените кредитни условия.

Събираемостта на вземанията се контролира директно от изпълнителния директор, финансовия и търговския директори. Отговорността им е оперативно да контролират и регулират вземанията съобразно обективните дадености на пазара, състояние и възможности на съответния контрагент, и респ. пазарните цели потребностите на дружеството.

Дружеството има разработена политика и процедури за оценка на кредитоспособността на своите контрагенти, вкл. свързани лица, и определяне на кредитен рейтинг и кредитни лимити по група клиенти. При необходимост се изискват допълнителни обезпечения под формата на залози и ипотечи, авали и други.

Паричните средства в дружеството и разплащателните операции са съсредоточени в различни първокласни банки. При разпределението на паричните потоци между тях ръководството на дружеството се съобразява с редица фактори, между които размерите на капитала, сигурността, ликвидността, кредитния потенциал на банката и др.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж.

Дружеството генерира и поддържа достатъчен обем на ликвидни средства. Вътрешен източник на ликвидни средства за дружеството е основната му стопанска дейност, генерираща достатъчни оперативни потоци. Външни източници на финансиране са банките и други постоянни партньори. С цел изолиране евентуалния ликвиден риск, дружеството работи със система от алтернативни механизми за действие и прогнози, крайният ефект от което е поддържането на добра ликвидност, респективно способност за финансиране на стопанската си дейност. Това се допълва от текущо наблюдение на падежите на активите и пасивите и контрол върху изходящите парични потоци.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите недеривативни пасиви на дружеството, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет към датата на отчета за финансово състояние. Таблицата е изготвена на база на недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която задължението е изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

<i>31 декември 2015 г.</i>	до 1 м	от 1 до 3 м	от 3 до 6 м	от 6 до 12 м	от 1 -до 2 г	от 2 -до 5 г	над 5 г	Общо
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Банкови заеми	1,045	3,810	2,402	71,040	7,966	22,691	2,409	111,363
Други заеми и задължения	7,456	3,345	5	822	4	-	-	11,632
Общо пасиви	8,501	7,155	2,407	71,862	7,970	22,691	2,409	122,995
<i>31 декември 2014 г.</i>								
до 1 м	от 1 до 3 м	от 3 до 6 м	от 6 до 12 м	от 1 -до 2 г	от 2 -до 5 г	над 5 г	Общо	
<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Банкови заеми	19,058	1,711	13,415	66,367	8,245	23,496	9,847	142,139
Други заеми и задължения	8,878	3,067	29	580	32	5	-	12,591
Общо пасиви	27,936	4,778	13,444	66,947	8,277	23,501	9,847	154,730

Риск на лихвоносни парични потоци

В структурата на активите на дружеството лихвоносните активи са представени от паричните средства, банкови депозити и предоставени заеми, които са с фиксиран лихвен процент. От друга страна, привлечените средства на дружеството под формата на дългосрочни и краткосрочни заеми са обичайно с променлив лихвен процент. Това обстоятелство частично поставя паричните потоци на дружеството в зависимост от лихвен риск. Покриването на този риск се постига по два начина:

а) оптимизиране на източниците на кредитни ресурси за постигане на относително по-ниска цена на привлечените средства; и

б) комбинирана структура на самите лихвени проценти по кредитите, която съдържа два компонента – постоянен и променлив, съотношението между които, а и абсолютната им стойност, могат да се постигнат и поддържат в благоприятен размер за дружеството. Постоянната компонента е с относително ниска абсолютна стойност и достатъчно голям относителен дял в общия лихвен процент. Това обстоятелство премахва вероятността от значителна промяна в лихвените равнища при евентуална актуализация на променливата компонента. Така се минимизира и вероятността от промяна в неблагоприятна посока на паричните потоци.

Ръководството на дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в лихвените равнища. Симулират се различни сценарии на рефинансиране, подновяване на съществуващи позиции и алтернативно финансиране. На база на тези сценарии се измерва ефектът върху финансовия резултат и собствения капитал при промяна с определени пунктове или проценти. За

всяка симулация, едно и също предположение за промяна на лихвения процент се прилага за всички основни валути. Изчисленията се правят за значителните лихвоносни позиции.

<i>31 декември 2015 г.</i>	безлихвени	с плаващ лихвен %	с фиксиран лихвен %	Общо
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи на разположение и за продажба	5,510	-	-	5,510
Заеми и вземания	75,238	-	49,830	125,068
Парични средства и парични еквиваленти	56	3,689	-	3,745
Общо финансови активи	80,804	3,689	49,830	134,323
Банкови заеми	8	107,152	-	107,160
Други заеми и задължения	11,607	22	-	11,629
Общо финансови пасиви	11,615	107,174	-	118,789
<i>31 декември 2014 г.</i>	безлихвени	с плаващ лихвен %	с фиксиран лихвен %	Общо
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи на разположение и за продажба	4,439	-	-	4,439
Заеми и вземания	92,834	-	63,816	156,650
Парични средства и парични еквиваленти	156	3,920	-	4,076
Общо финансови активи	97,429	3,920	63,816	165,165
Банкови заеми	83	136,081	-	136,164
Други заеми и задължения	12,483	94	-	12,577
Общо финансови пасиви	12,566	136,175	-	148,741

Таблицата по-долу показва чувствителността на дружеството при възможни промени с 0,50 пункта в лихвения процент на база структурата на активите и пасивите към 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини. Ефектът е измерен и представен като влияние върху финансовия резултат след облагане с данъци и върху собствения капитал.

2015 година

	<i>Увеличение/ намаление на лихвения процент</i>	<i>Ефект върху финансовия резултат след облагане печалба/(загуба)</i>	<i>Ефект върху собствения Капитал увеличение/(намаление)</i>
EUR	Увеличение	(392)	(392)
BGN	Увеличение	(90)	(90)
EUR	Намаление	392	392
BGN	Намаление	90	90

2014 година

	<i>Увеличение/ намаление на лихвения процент</i>	<i>Ефект върху финансовия резултат след облагане печалба/(загуба)</i>	<i>Ефект върху собствения Капитал увеличение/(намаление)</i>
EUR	Увеличение	(503)	(503)
BGN	Увеличение	(110)	(110)
EUR	Намаление	503	503
BGN	Намаление	110	110

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала дружеството цели да създаде и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвращаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост. Това съотношение се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на ангажирания капитал. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени заемни средства така, както са посочени в отчета за финансовото състояние и паричните средства и парични еквиваленти. Общата сума на ангажирания капитал е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал.

През 2015 г. стратегията на ръководството на дружеството е да се поддържа съотношение в рамките на 15 - 20 % (2014 г.: 20 % – 25 %).

В таблицата по-долу са представени съотношенията на задлъжнялост на база структура на капитала:

	2015 BGN '000	2014 BGN '000
Общо дългов капитал, в т.ч:	107,182	136,258
заеми от банки	107,160	136,164
задължения по финансов лизинг	22	94
Намален с: паричните средства и паричните еквиваленти	(3,745)	(4,076)
Нетен дългов капитал	103,437	132,182
Общо собствен капитал	431,626	406,524
Общо капитал	535,095	538,706
Съотношение на задлъжнялост	0.19	0.25

Включените задължения в таблицата по-горе са оповестени в *Приложения № 27, № 29, № 33, № 34 и № 39.*

Оценяване по справедлива стойност

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба, на база позицията, предположенията и преценките на независими пазарни участници на основен или най-изгоден за даден актив или пасив пазар. За своите финансови активи и пасиви дружеството приема като основен пазар финансовите пазари в България – БФБ, големите търговски банки – дилъри и за определени специфични инструменти – директни сделки между страните. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, дружеството очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми), или са отразени в отчета за финансово състояние по определена пазарна (по определен оценъчен метод) стойност (инвестиции в ценни книжа, кредити с променлив лихвен процент) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност. Изключение от това правило са част от инвестициите в други дружества като малцинствено участие, за които няма пазар и обективни условия за определяне по достоверен начин на тяхната справедлива стойност, поради което е прието те да се представят по цена на придобиване (себестойност).

Доколкото все още не съществува достатъчно активен пазар на различните финансови инструменти в България, със стабилност, достатъчни обеми и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма на разположение достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени, поради което се използват други алтернативни оценъчни методи и техники.

Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансово състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

43. СЕГМЕНТНО ОТЧИТАНЕ

Сегментното отчитане в дружеството е организирано на база производство на основни групи продукти:

- таблетни форми;
- ампулни форми;
- други форми.

Другите форми включват основно: лиофилни продукти, унгвенти, сиропни форми, капки, супозитори и други.

Сегментни приходи, разходи и резултати включват:

	Таблетни форми		Ампулни форми		Други форми		Общо	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Приход на сегмента	115,033	136,700	32,579	34,405	26,191	30,356	173,803	201,461
Себестойност на сегмента	(54,866)	(59,628)	(15,406)	(17,545)	(21,334)	(22,709)	(91,606)	(99,882)
Резултат на сегмента	60,167	77,072	17,173	16,860	4,857	7,647	82,197	101,579
Неразпределени оперативни доходи от дейността							3,651	3,560
Неразпределени оперативни разходи от дейността							(60,711)	(80,441)
Печалба от оперативната дейност							25,137	24,698
Обезценка на нетекущи активи							(8,567)	(3,252)
Финансови приходи/(разходи), нетно							11,610	8,274
Печалба преди данъци върху печалбата							28,180	29,720
Разход за данъци върху печалбата							(2,826)	(2,429)
Нетна печалба за годината							25,354	27,291

Сегментни активи и пасиви включват:

Активи на сегмента	Таблетни форми		Ампулни форми		Други форми		Общо	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Имоти, машини, оборудване	82,689	88,587	24,928	17,326	16,580	18,093	124,197	124,006
Материални запаси	36,641	29,277	9,985	13,163	11,596	12,342	58,222	54,782
Активи на сегмента	119,330	117,864	34,913	30,489	28,176	30,435	182,419	178,788
Неразпределени активи							388,190	393,129
Общо активи							570,609	571,917
Пасиви на сегмента	Таблетни форми		Ампулни форми		Други форми		Общо	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Задължения към персонала	164	265	133	145	192	251	489	661
Задължения към социално осигуряване	95	87	69	52	116	91	280	230
Пасиви на сегмента	259	352	202	197	308	342	769	891
Неразпределени пасиви							138,214	164,502
Общо пасиви							138,983	165,393

Капиталовите разходи, амортизациите и непаричните разходи, различни от амортизации по бизнес сегменти включват:

	Таблетни форми		Ампулни форми		Други форми		Общо	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Капиталови разходи	157	1,029	6,525	3,773	52	197	6,734	4,999
Амортизация	4,874	5,264	1,820	1,866	1,542	2,019	8,236	9,149
Непарични разходи, различни от амортизация	876	2,137	703	463	1,200	685	2,779	3,285

44. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Свързани лица	Вид на свързаност	Период на свързаност
Телекомплект инвест АД	Дружество – основен акционер	2014 г. и 2015 г.
Донев инвестмънтс холдинг АД	Дружество – основен акционер	2014 г. и 2015 г.
Софарма Трейдинг АД	Дъщерно дружество	2014 г. и 2015 г.
Фармалогистика АД	Дъщерно дружество	2014 г. и 2015 г.
Софарма Поланд ООД - в ликвидация	Дъщерно дружество	2014 г. и 2015 г.
Софарма САЩ	Дъщерно дружество	2014 г.
Електронкомерс ЕООД	Дъщерно дружество	2014 г. и 2015 г.
Биофарм инженеринг АД	Дъщерно дружество	2014 г. и 2015 г.
Витамина АД	Дъщерно дружество	2014 г. и 2015 г.
Иванчич и синове ООД	Дъщерно дружество	2014 г. и 2015 г.
Софарма Билдингс АДСИЦ	Дъщерно дружество	2014 г. и 2015 г.
Момина крепост АД	Дъщерно дружество	2014 г. и 2015 г.
Екстаб Корпорейшън	Дъщерно дружество	2014 г. и до 14.05.2015 г.
Екстаб фарма лимитид	Дъщерно дружество чрез Екстаб Корпорейшън	2014 г. и до 14.05.2015 г.
Бриз ООД	Дъщерно дружество	2014 г. и 2015 г.
Унифарм АД	Дъщерно дружество	2014 г. и 2015 г.
Софарма Варшава ЕООД	Дъщерно дружество	2014 г. и 2015 г.
Софарма Украйна ЕООД	Дъщерно дружество	2014 г. и 2015 г.
Софарма Казахстан ЕООД	Дъщерно дружество	от 30.09.2014 г. и 2015 г.
Фито Палаузово АД	Дъщерно дружество	2014 г. и 2015 г.
Софармаси ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	от 19.01.2015 г.
Софармаси 2 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	от 17.06.2015 г.
Софармаси 3 ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	от 02.12.2015 г.
Фарма Онлайн ЕООД	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	от 03.12.2015 г.
Софарма Трейдинг ООД –Белград	Дъщерно дружество чрез Софарма Трейдинг АД	от 04.06.2015 г.
Медика АД	Асоциирано дружество	от 04.11.2014 г. до 25.10.2015 г.
Медика АД	Дъщерно дружество	от 26.10.2015 г.
Медика Здраве ЕООД	Дъщерно дружество чрез Медика АД	от 26.10.2015 г.
Медика Болканс ЕООД – в ликвидация	Дъщерно дружество чрез Медика АД	от 26.10.2015 г.

<i>Свързани лица(продължение)</i>	<i>Вид на свързаност</i>	<i>Период на свързаност</i>
Брититрейд СООО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	2014 г. и 2015 г.
Табина ООО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	2014 г. и 2015 г.
Интерфарм ЗАО	Съвместно дружество чрез Бриз ООД	2014 г. и 2015 г.
Бризфарм СООО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	2014 г. и 2015 г.
Виватон плюс ООО	Съвместно дружество чрез Бриз ООД	2014 г. и 2015 г.
Фармацевт плюс ООО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	2014 г. и 2015 г.
УАБ ТБС Фарма ЗАО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	2014 г. и 2015 г.
Вестфарм ОДО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	2014 г. и 2015 г.
Алеан ОДО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	2014 г. и 2015 г.
НПК Биотест ООО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	2014 г. и 2015 г.
БелАгроМед ОДО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	2014 г. и 2015 г.
СпецАфармация БООО	Съвместно дружество чрез Бриз ООД	от 20.01.2014 г. и 2015 г.
СпецАфармация БООО	Асоциирано дружество чрез Бриз ООД	от 01.01.2014 г. до 19.01.2014 г.
Мед-дент ООО	Съвместно дружество чрез Бриз ООД	2014 г. и 2015 г.
Беллерофон ООО	Съвместно дружество чрез Бриз ООД	от 27.11.2014 г. и 2015 г.
Беллерофон ООО	Асоциирано дружество чрез Бриз ООД	от 28.08.2014 г. до 26.11.2014 г.
Аленфарм плюс ОДО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	от 09.07.2015 г.
Аленфарм плюс ОДО	Асоциирано дружество чрез Бриз ООД	от 18.02.2015 г. до 08.07.2015 г.
Салюс Лайн ОДО	Асоциирано дружество чрез Бриз ООД	от 19.02.2015 г.
Мобил Лайн ООО	Асоциирано дружество чрез Бриз ООД	от 20.02.2015 г.
Меджел ОДО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	от 18.02.2015 г.
ГаленаФарм ООО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	от 20.02.2015 г.
Данафарм ООО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	от 20.02.2015 г.
Фарма Онлайн ЕООД	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	от 03.12.2015 г.
НПФК Ариенс ООО	Съвместно дружество чрез Бриз ООД	от 01.12.2015 г.
Ивем и К ООО	Съвместно дружество чрез Бриз ООД	от 01.12.2015 г.
Здравей ООО	Асоциирано дружество чрез Бриз ООД	от 09.12.2015 г.
Фарматея ООО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	от 30.11.2015 г.
Софарма Имоти АДСИЦ	Дружество свързано чрез основен акционер	2014 г. и 2015 г.
Софпринт груп АД	Дружество свързано чрез основен акционер	2014 г. и 2015 г.
Елфарма АД	Дружество свързано чрез ключов управленски персонал	2014 г. и 2015 г.
Телсо АД	Дружество свързано чрез ключов управленски персонал	2014 г. и 2015 г.
Телекомплект АД	Дружество свързано чрез ключов управленски персонал	2014 г. и 2015 г.
ДОХ група	Дружество свързано чрез ключов управленски персонал	2014 г. и 2015 г.

Извършените сделки между Софарма АД и дружествата, свързани с нея към 31 декември са както следва:

<i>Продажби на свързани лица</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
<i>Продажби на готова продукция за:</i>		
Дъщерни дружества	91,381	104,010
	91,381	104,010
<i>Продажби на стоки и материали за:</i>		
Дъщерни дружества	5,916	5,581
Дружества свързани чрез основен акционер	783	1,003
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	41	51
Асоциирани дружества	1	-
	6,741	6,635
<i>Продажби на услуги за:</i>		
Дъщерни дружества	1,577	1,589
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	82	114
Дружества свързани чрез основен акционер	42	26
Асоциирани дружества	21	-
	1,722	1,729
<i>Лихви по предоставени заеми на:</i>		
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	2,603	2,575
Дъщерни дружества	413	491
	3,016	3,066
<i>Приходи от дивиденди от:</i>		
Дъщерни дружества	7,874	6,302
Дружества свързани чрез основен акционер	-	3
	7,874	6,305
Общо	110,734	121,745
<i>Доставки от свързани лица:</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
<i>Доставки на материални запаси от:</i>		
Дружества свързани чрез основен акционер	8,573	9,749
Асоциирани дружества	554	-
Дъщерни дружества	261	128
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	87	290
	9,475	10,167
<i>Доставки на услуги от:</i>		
Дъщерни дружества	12,147	22,419
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	3,023	4,042
Дружества свързани чрез основен акционер	1,782	2,091
Дружества основни акционери	215	250
	17,167	28,802
<i>Доставки на дълготрайни материални активи от:</i>		
Дъщерни дружества	344	-
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	20	390
	364	390
<i>Доставки за придобиване на дълготрайни активи:</i>		
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	7,000	3,099
Дъщерни дружества	-	38
	7,000	3,137
<i>Предплатени разходи</i>		
Дружества свързани чрез основен акционер	-	1,613
Дъщерни дружества	-	301
	-	1,914
<i>Начислени дивиденди на:</i>		
Дружества основни акционери	-	4,222
Дружества свързани чрез ключов управленски персонал	-	464
Дъщерни дружества	-	15
	-	4,701
Общо	34,006	49,111

Условията, при които са извършвани сделките не се отклоняват от пазарните за подобен вид сделки.

Разчетите със свързани предприятия са оповестени в *Приложения № 21, № 24 и № 36.*

Съставът на ключовия персонал е оповестен в *Приложение № 1.*

Възнагражденията и другите краткосрочни доходи на ключовия управленски персонал са текущи и са в размер на 1,154 х.лв. (31.12.2014 г.: 1,009 х.лв.), в т.ч.:

- текущи възнаграждения – 889 х.лв. (31.12.2014 г.: 874 х.лв.);
- тантиеми – 265 х.лв. (31.12.2014 г.: 135 х.лв.).

45. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

На 18.01.2016 г. на основание чл. 149 ал. 6 от Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) Софарма АД отправя търгово предложение за закупуване на всички акции на Медика АД от останалите акционери.

На 18.02.2016 г. дружеството придобива 3,099,701 броя акции на Медика АД, в резултат на което делът на собственост на Софарма АД се увеличава с 30,78%.

На 21.01.2016 г. дружеството внася в Комисията за финансов надзор споразумение за прекратяване по взаимно съгласие на договора за преобразуване чрез вливане между Софарма АД и Момина крепост АД. Решението за прекратяването на процедурата е взето в интерес и на двете дружества и с цел запазване на добрите им пазарни позиции.